വചസ്സ്

മാസികം

2002 ജൂൺ-ആഗസ്റ്റ്

12

ചിത്രവിചാരം



വാർഷിക പതിപ്പ്

ഈ ലക്കത്തിലെ വചസ്സ്:

ഉച്ചരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഞാനാകുന്നു.
മിണ്ടാതിരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ വാക്കിന്റേയും
മൗനത്തിന്റെയും
അതിർത്തിയോടടുക്കുന്നു.
ഞാനിതാ വാക്കിനുവേണ്ടി കുടിക്കുന്നു.
ഒരു വാക്ക്, തിളങ്ങുന്ന ഒരു കോപ്പ,
ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട്,
ഞാൻ അതിൽ ഭാഷയുടെ വിശുദ്ധവീഞ്ഞ്
കുടിക്കുന്നു,
വചനങ്ങളുടെയെല്ലാം മാതൃ-
സ്രോതസ്സായ ജലം.
വറ്റാത്ത ജലം.

- പാബ്ലോനെരൂദ

സ്വകാര്യ വിതരണം

കുറിയതേ കുറിക്കുകൊള്ളൂ

വചസ്സ് മാസികം വാർഷികപതിപ്പ് 12

വചസ്സ് പന്ത്രണ്ടാം ലക്കം 1177-78 മിഥുനം-ചിങ്ങം

ചെറിയ സൃഷ്ടികൾ അയയ്ക്കുക

എഴുത്തുകുത്തുകൾ ഈ വിലാസത്തിൽ-

ശശിധരൻ കുണ്ടറ, കുണ്ടറ പി.ഒ. 691501.

മുഖം

നീറുന്ന നാളുകൾ

ജീർണ്ണിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജനാധിപത്യത്തിൽ ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പ്രത്യാശകൾ എങ്ങനെ ബലികഴിക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് നാം അനുഭവിച്ചറിയുകയാണ്. നീറുന്ന നാളുകൾ നമ്മുടെ ഉറക്കം കെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ പ്രകൃതിക്ക് ഭീഷണിയായത് നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസമൂല്യം ഉയർന്നപ്പോഴാണ്. അറിവ് ചൂഷണത്തിനുള്ള ആയുധവുമാണെല്ലോ. ഭൂമിക്ക് ഒരു അവസരം കൂടി നൽകാൻപ്രകൃതി സ്നേഹികൾ യാചിക്കുമ്പോഴും നമ്മുടെ മതികെട്ടുപോയത് അധികാര ബലത്തിന്റെ അശ്ലീലം കൊണ്ടുകൂടിയാണ്. ആഗോളതാപനവും, എൻഡോസൾഫാനും മാത്രമല്ല നമ്മുടെ വെല്ലുവിളി. അന്നവും ആരോഗ്യവും അല്ലലില്ലാത്ത നാളുകളും ഇനിയും സ്വപ്നംകാണാമോ? ആര് എന്ത് വിതച്ചു കൊയ്യുമെന്ന് ഉറപ്പക്കാനാകാതിരിക്കെ ഒരു ശരാശരി ഇന്ത്യാക്കാരന്റെ, മലയാളിയുടെ ജീവനപരിസരം എന്താവും?

സ്വകാര്യം

ഒരപൂർവ്വ സംഭവമാണോ എന്നറിയില്ല, രണ്ടുകൊല്ലം കൊണ്ട് ഒരുവാർഷികപ്പതിപ്പ് വചസ്സിനുണ്ടായത്. പ്രതിസന്ധികൾ പലതായിരുന്നു പരിമിതികളിൽ നിന്നുകൊണ്ടും വ്യത്യസ്തതപുലർത്താൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാസിക രജിസ്റ്റർചെയ്തിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ പോസ്റ്റൽ ചെലവ് വളരെ കൂടുതലാണ്. വായനക്കാർ സാമ്പത്തിക സഹായം കൂടിചെയ്യുമല്ലോ. (തീർച്ചയായും ആദ്യമായാണ് ഈഅഭ്യർത്ഥന) വായനക്കാർക്കും അഭ്യുദയകാംക്ഷികൾക്കും രചനയും സംഭാവനയും നൽകി സഹായിച്ചവർക്കും നന്ദി, ആശംസ.

പത്രാധിപർ

പ്രതിമുഖം

വചസ്സ് കിട്ടി. അത് എന്നെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി. അത്രയേറെ ശക്തവും യുക്തവുമാണ് വചസ്സ്. ഇതിന്റെ വലിപ്പം കൂട്ടരുത്. വലിപ്പം കൂട്ടാത്തതാവട്ടെ ഇതിന്റെ വലിപ്പം.

രാജൻ
നടുവത്തൂർ, കൊയിലാണ്ടി.

അല്പം താമസിച്ചാലും വചസ്സിനു കഥ അയയ്ക്കാം. എല്ലാഭാവുകങ്ങളും ആശംസിക്കുന്നു.

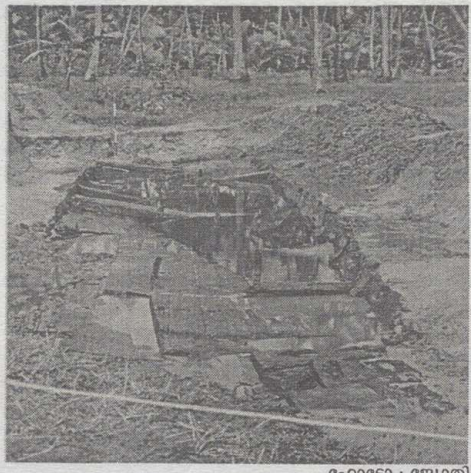
ഇ.പി. ശ്രീകുമാർ

ചരിത്രത്തിലെ കാണാക്കയങ്ങൾ തേടി ഒരു ഉത്ഖനനം

ജ്യോതികുമാർ

"കന്യാകുമാരിക്ഷിതിയാദിയായ്
ഗോകർണ്ണാന്തമായി തെക്കുവടക്കുനീളെ"
യുള്ള നമ്മുടെ കേരളദേശത്തിന്റെ ഉൽപ്പത്തി
"വൻകാറ്റടിട്ടാഴിയൊഴിഞ്ഞകന്നോ?
ഹുംകാര ഭൂകമ്പമായുയർന്നോ?"

മഹാകവി കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്റെ ഈ സന്ദേഹം ബലപ്പിക്കുന്ന കണ്ടെത്തലാണ് പുരാവസ്തു ഗവേഷകർ ചേർത്തലയിലെ കടക്കര



ഫോട്ടോ : ജ്യോതി

പള്ളിയിൽ നടത്തിയിരിക്കുന്നത്.

ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ ചേർത്തലയിലാണ് കടക്കരപള്ളിയെന്ന കടലോരഗ്രാമം. ഇവിടുത്തെ തൈക്കൽ എന്ന സ്ഥലത്തെ കൊച്ചുതറ പുരയിടത്തിൽ പണിയെടുത്തുകൊണ്ടിരുന്ന തൊഴിലാളികളാണ് കപ്പലിന്റെ മേൽത്തട്ട് ആദ്യം കണ്ടത്.

ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായാണ് മണ്ണിനടിയിൽ നിന്ന് ഒരു പായ്ക്കപ്പൽ ചരിത്രഗവേഷകർ കണ്ടെത്തുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ പ്രാചീന ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചു നിലനിൽക്കുന്ന അഭ്യൂഹങ്ങൾ ഈ കപ്പലിന്റെ കാലപ്പഴക്കം നിർണയിക്കുന്നതോടെ മാറ്റിയെടുക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് ചരിത്രവിദഗ്ധർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. അറുപത് വർഷത്തോളം പഴക്കമുള്ള രണ്ടു തെങ്ങുകൾ പിഴുതുമാറ്റിയാണ് കപ്പലിന്റെ മേൽത്തട്ട് പൂർണ്ണമായും കണ്ടെത്തിയത്. ഇരുപത് മീറ്റർ നീളവും നാലുമീറ്റർ വീതിയുമുള്ള ഈ കപ്പലിന്റെ നിർമ്മാണരീതി കൗതുകകരമാണ്. പലകകൾ കോണോടുകോൺ വെട്ടും പൊഴിയുമിട്ട് ഏതോ പശയുപയോഗിച്ച് കൂട്ടിയോജിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പലക തുളച്ച് കയറും ചകിരിയുംകൊണ്ട് യോജിപ്പിക്കുന്ന രീതി

യല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഇതൊരു വിദേശ നിർമ്മിത നൗകയാണെന്ന് അനുമാനിക്കേണ്ടിവരുന്നത്. മുള, വടത്തിന്റെ ഭാഗങ്ങൾ, അസ്ഥിക്കഷണങ്ങൾ. ചിപ്പി, ഓട്ടുപാത്രത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയ കണ്ടെടുക്കപ്പെട്ട വസ്തുക്കൾ ഇപ്പോൾ ഗവേഷണ വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

മാർക്കോപോളോ എന്ന വിദേശ നാവികൻ ഇന്ത്യാ സന്ദർശനവേളയിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ കപ്പലടിപ്പിച്ചശേഷം തെക്കോട്ട് സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ പിന്നീട് എത്തിച്ചേർന്നത് തൃപ്പൂണിത്തുറയിലും കടുത്തുരുത്തിയിലും അതിനുശേഷം ചങ്ങനാശേരിയിലെ പെരുന്നയിലും അവസാനം പുറക്കാട്ടുമായിരുന്നു എന്നാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ നിന്നും ഇപ്പോഴുള്ള എറണാകുളം, ചേർത്തല ഭാഗങ്ങൾ എ.ഡി. പതിനൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ കടലായിരുന്നു എന്ന് അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കേരളം നൂറ്റാണ്ടുകൾക്ക് മുമ്പ് വിദേശികളുമായി നടത്തിവന്ന വാണിജ്യ ബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ചും മറ്റ് ചരിത്രസത്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ചരിത്രഗവേഷകരുടെ ഈ ഉത്ഖനനത്തിലൂടെ വെളിപ്പെടുമെന്ന് നമുക്ക് പ്രതീക്ഷിക്കാം.

തമിഴ്പുതുക്കവിതകൾ

ജീവിതം

ആരും മരിക്കുന്നില്ലേ?
ശവപ്പെട്ടി നിർമ്മാതാവിന്റെ
സങ്കടമിങ്ങനെ! -രമണി പ്രഭാകർ

സിഗറ്റ്

ഈ തീവണ്ടിയിൽ
കയറിയാൽ
മരണവാതിലെത്തും. -സി. ചുരുളി

താജ്മഹൽ

ആഗ്രയിൽ മാത്രമോ
താജ്മഹൽ
എന്റെ മനസ്സിൽ
അറിയാത്ത ഒരു മുഖം
മുംതാസായി. - ജി. ശരവണ പാണ്ഡ്യൻ

ലേഡീസ് ഒൺലി ബസ്സ്

തകരപ്പെട്ടിക്കുള്ളിൽ
തങ്ക വിഗ്രഹങ്ങൾ
ഇത് സ്ത്രീകൾക്കു മാത്രം വണ്ടി
-അ. അബ്ദുൾ വഹാബ്

മൊഴിമാറ്റം : കുരീപ്പുഴ ശ്രീകുമാർ

കല്ല്

കല്ലിനെ പൂജിച്ചീടുകിൽ ഈശ്വര സാക്ഷാത്കാരമെങ്കിൽ
ഞാൻ പൂജിച്ചീടും പർവ്വതത്തിനെ
തിരുകല്ലിനെ പൂജിച്ചീടുകായാണേറെ മെച്ചം
അതു ധാന്യങ്ങൾ പൊടിച്ചു നൽകീടും -കബീർ ദാസ്

ഹിന്ദിയിൽ നിന്നും മൊഴിമാറ്റം : ബി. വേണു.

അഗ്നിചിറകുകളില്ലാത്ത റിച്ചാരിയായും ഗഡ്ഡേക്കറും

റെനി

"നിനക്കു പിറക്കാനിരിക്കുന്നൊരുവൻ
പ്ലൂട്ടോണിയം പകുത്തു നൽകാനായി"*

തൂവൽ ചിറകുകൾ മാത്രം ഉള്ള പ്രൊഫ. റിച്ചാരിയായേയും ഡോ. സുരേന്ദ്ര ഗഡ്ഡേക്കറേയും നമുക്കു പരിചയപ്പെടാം. പ്രൊഫ. റിച്ചാരിയ ഇന്ത്യയുടെ നെല്ല് ഗവേഷണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ തലവനായിരുന്ന ആളാണ്. അതി കഠിനമായ പ്രയത്നത്തിലൂടെ ആയിരക്കണക്കിനു നെല്ല് വിത്ത് ഇനങ്ങളെ ഇന്ത്യയുടെ പല ഭാഗത്ത് നിന്നായി ശേഖരിച്ചയാളാണ്. പെൻഷൻ പറ്റിയതിനു ശേഷവും തന്റെ ജീവിതം നെല്ല് ഗവേഷണത്തിനായി നീക്കി വെച്ച ആളാണ്. രാജ്യത്തിന് അന്നം നൽകാനായി കഷ്ടപ്പെടുകയും ജേംപ്ലാസം നഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്ത ആ മഹാനു പത്മഭൂഷൺ നൽകിയില്ല, പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ശാസ്ത്ര ഉപദേഷ്ടാവാക്കിയില്ല. ഫിലിപ്പൈൻസിലെ മനിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന അന്തർദേശീയ നെല്ലു ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തെ തകർക്കാൻ മുതലാളിത്ത രാജ്യങ്ങളുടെ ശ്രമം നടക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ വേണം റിച്ചാരിയായുടെ വില നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്.

ഡോ. സുരേന്ദ്ര ഗഡ്ഡേക്കർ അണു വിമുക്ത ലോകത്തിനു വേണ്ടി അക്ഷീണം പ്രവർത്തിക്കുകയും അണുമുക്തി എന്ന പ്രസിദ്ധീകരണം വർഷങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആളാണ്. നാഗസാക്കിയുടെയും ഹിരോഷിമയുടെയും ചെർണോബിലിന്റെയും വേദനകളെ മാനവസമൂഹത്തിന്റെ ഉണങ്ങാത്ത മുറിവുകളായി കണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്നയാൾ. അണുസ്ഫോടനം സൃഷ്ടിക്കുന്ന വികരണം എത്ര നൂറ്റാണ്ടുകൾ നമ്മളോടൊപ്പം ഉണ്ടാകുമെന്ന് ബോധവൽക്കരിച്ച മനുഷ്യസ്നേഹി. ഇവർ അണുബോംബ് നിർമ്മിച്ചില്ല അതുകൊണ്ട് നമ്മൾ അവരെ അംഗീകരിച്ചില്ല. ഇന്ന് അഗ്നി ചിറകുമായി അബ്ദുൾ കലാം നിൽക്കുമ്പോൾ ഇവർക്ക് തൂവൽച്ചിറകുകളേ ഉള്ളു.

** സി.എസ്.ജയചന്ദ്രന്റെ ആണവം എന്ന കവിതയിൽ നിന്ന്*

വായ്മൊഴിവഴികൾ

മിന്നുന്നവെള്ളം
മിനുങ്ങുന്ന വെള്ളം
മിന്നായിമിന്നി
ത്തെളിയുന്ന വെള്ളം
ഒരറയി നെല്ലെടുത്തേ
ഞാംകുഴിച്ച പൂംകിണറേ
എന്നിട്ടും കണ്ടില്ലമ്മോ
മുത്തുമണി പളുങ്കുവെള്ളം

സമ്പാദിച്ചത് - മിനി

കുറിഷ്

മരമൗലികത

ആന്റൻ ജോയി

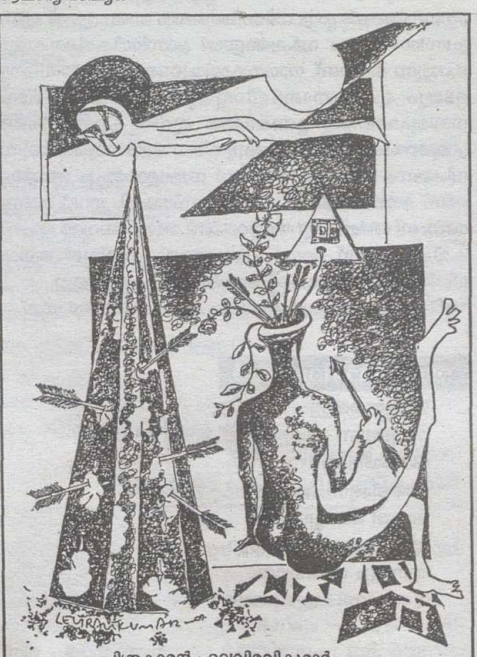
വളർത്താനൊരുങ്ങിയ അരയാൽ കിളിർത്തില്ല
നട്ടുപിടിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടതല്ലല്ലോ അരയാൽ, പേരാലും അങ്ങനെ. ആര്യ വേപ്പിന്റെ ജാടക്കുറവും ഔഷധഗുണവും കൊണ്ട് ഭൂമി കനിഞ്ഞിട്ടും തളിരില കരിഞ്ഞുപോയി.

പത്ത് പുളിക്കു പകരം നൂറ് പുളിങ്കുരു കിളിർപ്പിച്ചുവെച്ചു. നിത്യഹരിതമായതുകൊണ്ടാകാം അവയും വളർന്നു വന്നില്ല.
വരിക്ക പ്ലാവും, കൂഴ പ്ലാവും, ശീമ പ്ലാവും സർഗബോധത്തോടെ നനച്ചു; ഏശിയില്ല.

ഊഞ്ഞാലാട്ടിയ കുവളത്തിന്റെ മുള്ളുകൾ കാലിൽ കൊണ്ട് മകൾ കരഞ്ഞു-ഒരു കുവളം പോലും നോവ്.
ക്ഷമയുടെ നെല്ലിപ്പലകയിൽ കായ്ക്ക് മധുരം, നെല്ലിയുടെ നന്മ. മാവു പൂത്താൽ അഞ്ചല്ല ഒന്നു പോലും കൗതുകം. മാമ്പൂ കൊതിച്ച് മാങ്ങാണ്ടി കുഴിച്ചിട്ടു.

പിന്നെ, അമ്പതു തേങ്ങാ മണ്ഡരി കൊണ്ടുപോയി.
അങ്ങനെ ഒരു മരമൗലികവാദി സ്വർഗ്ഗം പൂകി.

** ഒരു അരയാൽ, ഒരു പേരാൽ, ഒരു വേപ്പ്, പത്തു പുളി, മൂന്നു പ്ലാവ്, മൂന്നു കുവളം, മൂന്നു നെല്ലി, അഞ്ചു മാവ്, അഞ്ചു തെങ്ങ് എന്നിവ നട്ടു വളർത്തുന്നവന് നരകമുണ്ടാകുകയില്ലെന്ന് ആചാര്യ ഭാഷ്യം.*



ചിത്രകാരൻ : ലെവിരവികുമാർ

ലേഖനം

കവിതയുടെ കനം

രാജേഷ് ചിറപ്പാട്

മന്ദബുദ്ധികൾക്ക് അവരുടേതായ ഐഡന്റിറ്റിയുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അവരോട് സാമൃപ്പെടുത്തന്നത് ശരിയല്ല. മലയാള പുതുകവിതയുടെ മുഖ്യധാര തലച്ചോറില്ലാത്ത ചിലരുടെ കൈയിലുടെ ഇങ്ങനെ ഭാരമില്ലാതെ കാല്പനികമോ അകാല്പനികമോ അല്ലാതെ ആണോ പെണ്ണോ അല്ലാതെ അഥവാ ഒരു ഹിജഡയെപ്പോലെ ഒഴുകി നടക്കുന്നത് ചിലരെങ്കിലും കാണാതിരുന്നിട്ടില്ല. ശുദ്ധമായ കാല്പനിക കവിതയെ കാല്പനികമോ അകാല്പനികമോ അല്ലെന്ന് പറയുന്നത് കനമില്ലാത്തതിനെ കനം എന്ന് വിളിക്കുന്നതുപോലെയാണ്. അപകടരഹിതമാം ദേവാലയത്തിലെ കുമ്പസാരമായി പുതുകവിത മാറുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ്? (ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ലേഖനം ടി.പി രാജീവനെഴുതിയിട്ടുണ്ട് - ലിഖിതം കവിതാപതിപ്പ്)മുഖ്യധാരയയുടെ രുചിഭേദങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് കാവ്യം നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് കാര്യം.

കവിതയുടെ, സംസ്ക്കാരത്തിന്റെ, രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ മൂന്നാം ലോക അനുഭവം അതാത് ദേശത്തിന്റെ/ലോകത്തിന്റെ കീഴാളചരിത്രവും (Sbaltern History) സംസ്ക്കാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്വത്വങ്ങളെ തിരിച്ചറയുക എന്നതാണ്. അങ്ങനെ വിമോചനാത്മകമായ പുതിയ സാദ്ധ്യതകളെ കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണങ്ങൾ സാംസ്ക്കാരിക അവബോധത്തിൽ നിരന്തരം നടക്കുന്നുണ്ട്. ഇവിടെ പഴയ ഫ്യൂഡൽ ബോധത്തിൽ നിന്ന് നമ്മുടെ സൗന്ദര്യബോധം ഇനിയും മാറിയിട്ടില്ല. അതിങ്ങനെ പുതിയ രൂപത്തിൽ, ഭാവത്തിൽ മുഖ്യധാരയുടെ ഓമനപുത്രൻമാരായി ജനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

ഇവിടെ കവിത ഉണ്ടായത് (എവിടെയും) അദ്ധ്യാനത്തിൽനിന്നാണ്. ഇത് പലപ്പോഴും പറയാൻ നമുക്ക് കുരീപ്പുഴ ശ്രീകുമാർ എന്ന ഒരു കവി മാത്രം. ആരാന്റെ അദ്ധ്വാനത്തെ ചൂഷണംചെയ്ത് മൃഷ്ടാന്ന ഭോജ്യമുണ്ട് മുറുക്കി ചുവപ്പിച്ച് വെടിവെട്ടം പറഞ്ഞിരുന്ന് യൂസ്ലെസുകളുടെ ഇടയിൽനിന്നല്ല കവിതയുണ്ടായത്. ചേറ്റുപാടത്തിലെ വിശപ്പിന്റെ നോവിൽനിന്നാണ്.

പിന്നെ, ചരിത്രത്തിൽ/കാലത്തിൽ (ഭാഷാപോഷിണിയുടെ 25 വർഷത്തെ കാവ്യചരിത്രമല്ല) ഇത്തരം മേലനങ്ങാ കവിതകളുടെ/കവികളുടെ സ്ഥാനം എവിടെയെന്ന് നമുക്ക് കാണാം.

കഥ

ഐഡന്റിറ്റി

വി.എച്ച്.നിഷാദ്

സ്ഥാപനത്തിന്റെ പുതിയ ഐഡന്റിറ്റി കാർഡിൽ ടൈകെട്ടിയ സബ് എഡിറ്റർ. ചലച്ചിത്രോത്സവ കമ്മിറ്റിയുടെ സീലുവച്ച കാർഡിനകത്ത് പുഞ്ചിരി സ്വന്തമായുള്ള ഒരു സിനിമാ പ്രേമി. സംഘടനയുടെ കാർഡിൽ വിധേയത്വം തുടിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഒരു മെമ്പർ. ലൈബ്രറിയുടെ കാർഡിൽ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് വായിക്കുമെന്നുറപ്പ് നൽകുന്ന ഒരു വായനക്കാരൻ. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കാർഡിൽ- ഒടുവിൽ- 21 വയസ്സുള്ള പേര് തെറ്റിപ്പോയ ഒരു യുവാവ്.

സത്യത്തിൽ ആരാണ് ഞാൻ?

കഥ

ജീർണ്ണവസ്ത്രങ്ങൾ

മനോജ് ജാതവേദർ

ശ്രാദ്ധമടുക്കുമ്പോൾ എങ്ങനെയാണെന്നറിയില്ല അച്ഛന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ അലമാരയിലും പെട്ടിയിലും നിന്ന് പുറത്തേക്ക് വരാൻ തുടങ്ങും. വസ്ത്രങ്ങൾ സമയമറിയുന്നതെങ്ങനെയാണെന്നാണ് മനസ്സിലാവാത്തത്.. കൈലികൾ, മുണ്ടുകൾ, ബനിയനുകൾ, കുപ്പായങ്ങൾ.... ഓരോന്നോരോന്നായി അബോധമായി അവയൊക്കെയും ഓണത്തപ്പന്മാരുടെ കൈയ്യിൽപ്പെട്ട് ശ്രാദ്ധദിനമടുക്കുമ്പോഴേക്കും അയകളിൽ നിറയും. അതൊക്കെയും കാണുമ്പോൾ അച്ഛൻ മരിച്ചുപോയെന്ന് വിശ്വസിക്കാനും പ്രയാസം താനും. ഓർമ്മകൾ വസ്ത്രങ്ങളെ ഉണർത്തുകയാണോ അതോ വസ്ത്രങ്ങൾ ഓർമ്മകളെയോ? രണ്ടായാലും അയാളിൽ തൂങ്ങിയാടുന്ന ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പുകൾ ഈ തരം നഷ്ടബോധവും നിരാശവും മാത്രമേ ഉണർത്തുന്നുള്ളൂവെന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ ഒന്നുതീരുമാനിച്ചു. ഈ ശ്രാദ്ധത്തിന് ശേഷമെങ്കിലും എല്ലാം നശിപ്പിച്ച് കളയണം.

തീരുമാനമെടുക്കുക പക്ഷേ ദുഷ്കരമായിരുന്നു. കത്തിച്ചുകളയാനോ വലിച്ചെറിയാനോ വയ്യ. പിന്നെ ഒരു മാർഗ്ഗമുള്ളത് പഴയ വസ്ത്രങ്ങൾ എടുക്കുന്ന ആർക്കെങ്കിലും കൊടുക്കുക എന്നതാണ്. ശ്രാദ്ധം കഴിഞ്ഞ രാത്രി ഇരുട്ടിൽ അയകളിൽ പരതി ഓരോരോ വസ്ത്രങ്ങളായി തപ്പിയെടുക്കുമ്പോൾ അമ്മ ഉണർന്നു ചോദിച്ചു: അരാ അത്.? മിണ്ടിയില്ല. കള്ളനെപ്പോലെ ഇരുട്ടിൽ അലമാരകളിൽ പരതാൻ തുടങ്ങി. ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പുകൾ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടോ? അത്ഭുതവും തോന്നി. കൂരിരുട്ടത്തും അച്ഛന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ കൈ സ്പർശിച്ചറിയുന്നു. ആരാ അത് ? ഒരിക്കൽക്കൂടി ഇരുട്ടിനോട് ഉറക്കെ ചോദിച്ച് അമ്മ മിണ്ടാതെയായി. പിന്നെ നിമിഷങ്ങൾക്കുശേഷം ഒരു തേങ്ങിക്കരച്ചിൽ മാത്രം കേട്ടു. ഒടുവിൽ അതും നിന്നും.

അനാഥാലയത്തിന് വസ്ത്രങ്ങൾ സംഭാവന ചെയ്തപ്പോൾ ഒരു നിബന്ധനയേ പറഞ്ഞുള്ളൂ. കീറിയതെന്നോ ഉപയോഗശൂന്യമെന്നോ പറഞ്ഞ് മാറ്റി വയ്ക്കാതെ മുഴുവനുംഎടുക്കണം. ഏറ്റുവാങ്ങിയ ആൾ തൃപ്തിയോടെ ചിരിച്ചു. അതുമതി. സമാധാനം. അത് ഒരു കയ്യൊഴിയലാവാം. സാരമില്ല. പക്ഷേ, അനാഥമായി ഉപേക്ഷിച്ചതല്ലല്ലോ.

പിറ്റേന്ന് നേരം വെളുത്തിട്ടേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ, രാവിലെ തന്നെ അനാഥാലയത്തിന്റെ ചുമതലക്കാരൻ വീടുതേടി വന്നു. കൂടെ വസ്ത്രങ്ങളുടെ കെട്ടും. ഭയപ്പാടോടെ എന്നെതുറിച്ചുനോക്കി. പിന്നെ വസ്ത്രങ്ങളുടെ കെട്ടിലേക്ക് നോട്ടം മാറ്റി. അതിലേക്ക് കൈചൂണ്ടി അയാൾ പറഞ്ഞു. ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ട ഇത്. ഇത് സംസാരിക്കുന്നു. രാത്രിമുഴുവൻ മോനേ മോനേ എന്ന് വിളിക്കുകയായിരുന്നു. ഭയന്ന് ഉറങ്ങിയിട്ടില്ല ഞാൻ. ഇത് ഇവിടെത്തന്നെയിരിക്കട്ടെ.

അയാൾ പോയി. ഞാൻ വസ്ത്രങ്ങളിലേക്ക് നോക്കി. ദയനീയമായ ഒരു നിശബ്ദത മാത്രം. എന്തെക്കെയോ എനിക്കും ചോദിക്കണമെന്നു തോന്നി. ഭാഷയറിയാത്തവനെപ്പോലെ ഞാൻ പകച്ചുനിന്നു.

കുറിഷ്

വിവാദം

എം,കെ.ഹരികുമാർ

മലയാളത്തിൽ വിവാദമെന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം നഷ്ടപ്പെട്ടു. സാഹിത്യവുമായോ കലയുമായോ ബന്ധമില്ലാത്ത ചർച്ചകളിൽ ചെറുപ്പക്കാർ പങ്കുചേരുന്നത് സൂക്ഷിച്ചുവേണമെന്ന് ഓർമ്മിപ്പിക്കട്ടെ. തങ്ങൾക്ക് നിശ്ചയിക്കാൻ കഴിയാത്ത കാരണങ്ങളുടെ പേരിലുള്ള വഴക്കിൽ ചെറുപ്പക്കാരുടെ വാക്കുകൾക്ക് യാതൊരു സ്ഥാനവുമില്ല. ഇത്തരം സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ട ചർച്ചകളിൽ ഒരുപക്ഷം ചേർന്ന് വാദിക്കുന്നതിലൂടെ യുവജനങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപ്പെടുന്നത് തങ്ങളുടെ സ്വത്വം തന്നെയായിരിയ്ക്കും. അവർ താത്വിക ജീവിതചിന്തയെ നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് എഴുത്തുകാരുടെ സേനാംഗങ്ങളാകുന്നത് മൂല്യച്യുതിതന്നെയാണ്.

കഥകൾ

ഈ നിലവിളി കേൾക്കുന്നില്ലേ?

പ്രഭാകരൻ തൃച്ചമ്പലം

അമ്മ മകന്റെ മുറിയിലേക്ക് വലിച്ചെറിഞ്ഞ വാചകം- അവളുടെ തറവാട് പാരമ്പര്യമായിട്ട് പെണ്ണിനെയാ ജാസ്തി പെറാ... അതൊക്കെ അറീന്നതിപ്പോഴല്ലേ.!

കർണ്ണപുടത്തിലേക്ക് ഉരുകിവീണ വാക്ക് മകനുള്ള നിർദ്ദേശവും മരുമകൾക്കുള്ള ശാസനയുമായിരുന്നു.

പിറ്റേന്ന് ലീവെടുത്ത് മകൻ ഭാര്യയോട് പറഞ്ഞു: നമുക്കൊന്ന് സ്കാൻ ചെയ്യാം.

അവളുടെ അടിവയറ്റിൽ വംശവൃക്ഷ വിത്തുകൾ മുളച്ചെടുക്കാൻ തയ്യാറുള്ള മറ്റൊരു പുതുമുള....

ഭാര്യയുടെ സംശയവും ഭീതിയും നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളിൽ നോക്കി അയാൾ പറഞ്ഞു: അതു പോട്ടെ.

കാമത്തിരയിളക്കിയിരുന്ന കണ്ണുകളിൽ ഇപ്പോൾ കണ്ണീരല- അയാൾ മുഖം തിരിച്ചു.

ഗൈനക്കോളജിയിൽ പ്രഗത്ഭനായ അബോർഷനിസ്റ്റ് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ തീരുമാനമെടുക്കാൻ വൈകി. എങ്കിലും പോടിക്കാനൊന്നുമില്ല. സക്ഷൻ മെത്തേഡിൽ സംഗതി ശരിയാവും...

ജലശയ്യയിൽ ശാന്തമായി, അമ്മയുടെ ഹൃദയത്താരാട്ട് കേട്ട് ഉറങ്ങിയിരുന്ന ഒരു ജീവൻ തുടിച്ച് ഞെട്ടിയുണർന്നു നിലവിളിച്ചു. എന്നെയാരോ വലിച്ചുപറിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നമ്മെ.... അമ്മേ.... എന്നെ കൊണ്ടുപോകാൻ വിടല്ലമ്മേ.... അമ്മേ..... എനിക്ക് ശ്വാസം മുട്ടുന്നമ്മേ....

മറുലോകത്തു നിന്നെന്നപോലെ, തന്റെ ശരീരത്തിനകത്തുതന്നെയുള്ള രണ്ടാം ഹൃദയത്തിന്റെ നിലവിളി- അർദ്ധ ബോധാവസ്ഥയിൽ തന്നിൽ നിന്നും പറിഞ്ഞുപോകുന്ന ജീവന്റെ നിലവിളിക്ക് മറുവിളികൊടുക്കാൻ അവൾക്കായില്ല.

എന്റെ കുഞ്ഞേ ഈയമ്മയ്ക്ക് മാപ്പ്..... മാപ്പ്.....

കുരുന്നുജീവൻ പാത്രത്തോടെ പറിച്ചെടുക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ മങ്ങിയ കൺതാരകങ്ങളാലെ അവൾ കണവനോട് പറഞ്ഞു: ഇനി ഞാൻ മരുഭൂമി.

ജിഹാദ്

വി.ജയപ്രകാശ്

ഉറങ്ങുന്ന വീട്ടിലേക്ക് അയാൾ മന്ത്രപൂർവ്വം കടന്നു. അച്ഛന്റെ കൈകൾ അറുത്തെടുത്തു. അമ്മയുടെ നഗ്നതയിൽ രക്തം പുരട്ടി. ഉറങ്ങുന്ന വീട്ടിൽ നിന്നും അയാൾ ഇറങ്ങി നടന്നു. കൈയ്യിൽ ഒരു ശിശു ശിരസ്സ്. നിലാവിൽ നിന്ന് അല്ലാഹുവിന്റെ ഒരു തുള്ളി കണ്ണുനീർ.

ഇന്റർവ്യൂ

എബ്രഹാം കൊയ്പ്പള്ളി

ചോദ്യം : അങ്ങയുടെ ഭരണ കാലത്ത് ഇവിടെ സാംസ്കാരിക നില എങ്ങനെ ആയിരുന്നു ?

ഉത്തരം : നല്ല അസ്സലായിരുന്നു. ഇങ്ങക്കറിയില്ലേ ? അങ്ങ് കോയിക്കോട്ട് ഒരു പെണ്ണ് വേണ്ടാതീനം പറഞ്ഞതിന് നമ്മടെ സാംസകാരിക നായകമ്മാരും വിവരോള്ള പെണ്ണങ്ങളും നല്ല അസ്സല് മറുപടീം കൊടുത്തു.

ചോദ്യം : അങ്ങ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് .

ഉത്തരം : അറിയില്ലേ ആ പെണ്ണിനെ ഉഷയെ അമ്മാതിരി കാര്യങ്ങള് പെണ്ണങ്ങൾക്ക് പറയാൻ കൊള്ളോ

ചോദ്യം : ഉഷ സംസകാരമില്ലാതെ പെരുമാറിയെന്നാണോ?

ഉത്തരം : പിന്നല്ലാണ്ട് . ബസ്സേല് ആരെല്ലാം പോണ്. ഇമ്മാതിരി പെണ്ണുങ്ങ ളുണ്ടോ ആണ്ട് വേറൊരുത്തി, ഇങ്ങ് സെക്രട്ടറിയേറ്റില് എന്താ കാണിച്ചെ . മന്ത്രിയോടു് എങ്ങനെ വേണോന്ന് ഓൾക്കറിയില്ലേ. ഐ.എ.എ.എസ്. ആയോണ്ടൊന്നും വിവരം കിട്ടില്ല.

ചോദ്യ : ഐ.എ.എസ്. കാരിക്കും വിവരമില്ലെന്നാണോ?

ഉത്തരം : അതേന്ന് . അതിനൊക്കെ നല്ല മരുപടീ നമ്മടെ സാംസ്കാരിക നായകമ്മാരു കൊടുക്കുന്നുമുണ്ട്. നിങ്ങള് കണ്ടില്ലേ ? അങ്ങ് തെക്കൊരു കോളേജില് മുണ്ടുടുത്തോണ്ട് ചെന്നേന് ഒരു കുട്ട്യേനെ കോളേജീന്ന് പൊറത്തക്കിയെ. അത് മര്യാദയാണോ?

ചോദ്യം : സഭ്യല്ലാത്തരീതിയിൽ മുണ്ടുടുത്തതു കൊണ്ടല്ലേ?

ഉത്തരം : നിങ്ങക്ക് വിവരോണ്ടോ നമ്മടു് സാംസകാരിക നായകമ്മാര് അതിന് നല്ല മറുപടീം കൊടുത്ത്

ചോദ്യം : എങ്ങനെ ?

ഉത്തരം : അവരൊക്കെ കോളേജിലോട്ട് ചെന്ന് മുണ്ട് കക്ഷത്തിമേല് വച്ച് മടക്കിഅങ്ങട്ട്കുത്തി സംസ്കാരമെന്താന്ന് ചൊവ്വേ അങ്ങ് കാണിച്ച് കൊടുത്തു -ഹ-ഹ-ഹ-ഹ.

വൈകിക്കിട്ടിയ പല സൃഷ്ടികളും കത്തുകളും വാർഷിക പതിപ്പിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. വരും ലക്കങ്ങളിൽ അവ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുമെന്നറിയിക്കട്ടെ.

കഥ

"വേണ്ടണം!"

എം.എം. സിദ്ദിക്, ഇരവിപുരം

"എന്നു തുടങ്ങും"
"ഉടനേ"
"ഒഴിവാക്കാനാവരുതോ?"
"ഇല്ല. നിലനിൽപിന്റെ പ്രശ്നമാണ്."
"ആരുടെ?"
"രാജ്യത്തിന്റെ."
"രാജ്യത്തിന്റെ!?"
"അതേ. ജനതയുടെ."
"ജനതയുടെ!?"
"അതേ. 'ഭാരതജനത'യുടെ."
"ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായി."
"എന്തു മനസ്സിലായി?"
"എല്ലാം. എല്ലാം മനസ്സിലായി."

അയാൾ വാക്കുകൾക്കും അന്വേഷണങ്ങൾക്കും വിരാമമിട്ടു. മൗനത്തിന്റെ കുപ്പായത്തിനുള്ളിലേക്കു പടർന്നു കയറി. അതിർത്തിയിൽ ഒറ്റപ്പെട്ട വെടികൾ മുഴക്കം കൊണ്ടു. രണ്ടു തലസ്ഥാനങ്ങളിലെ നരബാധിച്ച മനസ്സുകൾ ഉമ്മാക്കികൾ വാക്കുകളിൽ പുരട്ടി.

ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന്റെ നിഷ്കളങ്കമായ ഹൃദയം പിളർക്കാൻ ഗർഭിണിയുടെ ഉദരത്തിൽ ഒരു ശൂലം കൂടി തുളഞ്ഞുകയറി.

കഷണ്ടിക്കാരൻ യുദ്ധത്തിനായി മുറുമുറുത്തു. വയസ്സനായ 'കവി' വേച്ചു വേച്ചു നടന്നു പറഞ്ഞു.
"യുദ്ധം..... വേണ്ടണം!"

വിവരകഥ

നേതൃത്വം

ആർ. തുളസി

കമ്മിറ്റിക്ക് വിളമ്പിയതിൽ മിച്ചം വന്ന ബിസ്ക്കറ്റിനായി ചേച്ചിയോടു കലാപം കൂട്ടുന്നതിനിടയിലാണ് മണിക്കുട്ടി സ്വീകരണമുറിയിലെ ഒച്ചപ്പാടുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചത്. ആകെയുണ്ടായിരുന്നത് നാലു താടിക്കാരും മൂന്നു കണ്ണാടിക്കാരും രണ്ടു സാദാകളും. പക്ഷേ പതിനായിരങ്ങളുടെ ആവേശമായിരുന്നു ചർച്ചയ്ക്ക്. നേതൃത്വമെന്നാൽ എന്തെന്ന കീറാമുട്ടി വിശദീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു കണ്ണാടിയുള്ള താടിക്കാരൻ. വരിയായിപോകുന്ന എറുമ്പിൻക്കൂട്ടത്തെ ചൂണ്ടി താടി വിശദീകരിച്ചു; നോക്കൂ, നേതൃത്വത്തിന് ഒരു ക്ലാസ്സിക് ഉദാഹരണം. ചത്ത ഒരു ചിലന്തിയെ എറുമ്പുകൾ കൊണ്ടുപോകുന്നത് കണ്ടില്ലേ? കുറേ എറുമ്പുകൾ ഒന്നിച്ചു ഒരു വലിയ ചുമടു പോലെയാണ് അതു കൊണ്ടുപോകുന്നത്. അതിന്റെ തൊട്ടു മുന്നിലും പിന്നിലുമായി വലിയ രണ്ട് എറുമ്പുകൾ പോകുന്നതു കണ്ടില്ലേ- ഒന്ന് വഴികാട്ടിയും പിന്നൊന്ന് ഉത്തേജകനും. ഇവരാണ് നേതാക്കന്മാർ. 'നിയോ കമ്മ്യൂണി'ലെ കോന്നെപ്പോലെ കമ്മിറ്റിക്കാർ ബോധംകെട്ടില്ല. എങ്കിലും അവർ വല്ലാതെ പകച്ചുപോയപോലെ മണിക്കുട്ടിക്കു തോന്നി.

അവൾ ആ എറുമ്പുകളോടൊപ്പം കൂടി. കമ്മിറ്റി പിരിഞ്ഞ് എല്ലാവരും തൃപ്തരായി മടങ്ങിയതുപോലും അവളറിഞ്ഞില്ല. പിരിഞ്ഞുപോയപ്പോൾ ആരൊക്കെയോ, എന്തൊക്കെയോ അവളോടു പറഞ്ഞു. അവളെല്ലാവരോടും പ്രതികരിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴും അവളുടെ ശ്രദ്ധ ഉറുമ്പുകളിലായിരുന്നു. കമ്മിറ്റിയിലെ ചർച്ചയെക്കുറിച്ച് അമ്മയുടെയും അച്ഛന്റേയും തീപാറുന്ന തർക്കമാണ് ഉറുമ്പുകളുടെ ലോകത്തെ കട്ടുറുമ്പായത്. തന്നെ ശല്യപ്പെടുത്തിയ ദേഷ്യത്തിൽ മണിക്കുട്ടി ആമുഖമില്ലാതെ അമ്മയുടേയും അച്ഛന്റേയും മുഖത്തേയ്ക്ക് ഒരു ചോദ്യമെടുത്തെറിഞ്ഞു.

നേതാവ് പണിയെടുക്കാതെ ഭക്ഷിക്കുന്നവനാണോ?

അടുക്കളയിലെ തീപാറിയ ചർച്ചയ്ക്ക് കോച്ചി വലിച്ചിൽ. കോലായിൽ പട്ടി മോങ്ങി. മണിക്കുട്ടി തലതല്ലി ചിരിച്ചു.

ലേഖനം

വൃത്തവും കവിതയും

പ്രൊഫ. പി. മീരാക്കുട്ടി.

മാറ്റം ഒരനിവാര്യതയാണ്. കവിതയും ഇതിന് ഒരപവാദമല്ല. വൃത്തമുക്തമായ കവിത ഇതിന്റെ ഒരു ചിഹ്നമാണ്. സമൂഹം ഓപ്പൺ ആകുമ്പോൾ വിലക്കുകൾ കുറയാതെ തരമില്ല. സ്വയം ഒരു കോഡ് ഉണ്ടാകുകയും ചെയതു. കവിതയുടെ ഒരു കോഡാണല്ലോ താളം. വൃത്തത്തിലും ഇതിനു പ്രസക്തിയുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് വൃത്തമുക്തി ഒരു വിച്ഛേദമല്ല, നൈരന്തര്യമാണ് . 'വ്യവസ്ഥയെല്ലാം ശിഥിലം, പ്രധാനം ഗാനരീതീ താൻ' എന്നു കേരളപാണിനി എഴുതിയിട്ടുള്ളത് ഓർമ്മിക്കുക. കുട്ടികൃഷ്ണമാരാരുടെയും കെ. കെ. വാദ്ധ്യാരുടെയും വൃത്തദർശനവും മറ്റൊന്നല്ല.

രൂപ ഭ്രദതയല്ലാ ഭാവ ഭ്രദതയാണ് കവിതയുടെ കാതൽ. കവിത സംസാരഭാഷയിലേക്ക് സംക്രമിക്കുമ്പോൾ ജാനാധിപത്യം സാർത്ഥകമാകുകയാണ്,. വരേണ്യ വർഗ്ഗത്തിന്റെ കുത്തകയിൽ നിന്നു കുത്രിമാറുകയാണ്. കവിതയുടെ വികസപരിണാമത്തിലെചലനാത്മകതയുടെ അടയാളവുമാണ് വൃത്തമുക്ത കവിത.

തനതായ താളം തനിമയുടെ മുദ്രയാണ്. താളാത്മകമല്ലാത്ത ഒരു കർമ്മവുമില്ല. കവിതയുമിങ്ങനെതന്നെ. അതിനുപഴാഞ്ചൻ താളം തന്നെ വേണമെന്നുണ്ടോ? സ്ഥിരമായ തെല്ലാം ജഡമാണ്. ജീവനുള്ളതു മാറുന്നതിനു മാത്രമേയുള്ളു. വൃത്തവും ഇതിനൊരപവാദമല്ല.

ചെറുകഥയും സ്ത്രീസാന്നിധ്യവും

ജോൺ കെന്നഡി ശിങ്കാരപ്പള്ളി

ആൺകോയ്മയുടെ അധികാര നിർമ്മിതികളാണ് സാഹത്യമുൾപ്പെടെ സമസ്ത വ്യവഹാരങ്ങളുമെന്ന് ഫെമിനിസ്റ്റുകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. സംസ്കാരത്തിലെ സ്ത്രീത്വ നിർവ്വചനത്തിൽൽ ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം ഭീകരമാംവിധം വലുതാണ്. സീത, സാവിത്രി, ശീലാവതി ബിംബങ്ങളിലൂടെ പുരുഷകോയ്മ സ്വന്തം ആവശ്യലക്ഷ്യങ്ങളുടെ കമ്മട്ടത്തിലുള്ള സ്ത്രീമാതൃകകൾ നിർമ്മിച്ചെടുക്കുകയായിരുന്നു ഇന്ത്യയിൽ. പുരുഷ/ഫ്യൂഡൽ അധികാരത്തിന്റെ കീഴ്നോട്ടങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചുപാലിക്കുന്ന സ്ത്രീവിരുദ്ധ/മനുഷ്യവിരുദ്ധ ലാവണ്യ വ്യവഹാ

(ശേഷം 21-ാം പേജിൽ)

കവിതകൾ

നീറിപുകവാൻ

മണി ഇലമ്പിലാക്കര

ഞാൻ ചരിത്രമില്ലാത്തവൻ
ചരിത്രത്തിലില്ലാത്തവൻ
ഞാൻ പടുത്ത താജ്മഹൽ
നിനക്കുവേണ്ടിയായിരുന്നില്ല
അതുകൊണ്ടാണ് നിന്റെ മക്കൾ
എന്നെ തെറി വിളിച്ചത്
ചങ്ങലയ്ക്കിട്ടത്
തുറുങ്കിലടച്ചത്
ചങ്ങാതി,
സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നതുമില്ല
അസ്തമിക്കുന്നതുമില്ല
ഭൂമി,
അവളുടെ ശരീരം തിരിച്ചുതിരിച്ച്
വെയിൽകായുക മാത്രമാണ്.

സുദിനം

സാജോ പനയംകോട്

ആറ്റുകാലിരുന്നൊരാൾ പറഞ്ഞു
ഇന്നു നല്ല ദിനം

8 AM
മനശ്ശീലയ്ക്കു തീപിടിക്കുമ്പോൾ
നെട്ടോട്ടമോടും ചമയങ്ങൾ
കരിയുന്ന മുടിയും മീശയും പിരിച്ച്
ഹൈവേ-നടപ്പാതയിലൂടെ....
കാര്യതടസ്സം.

11 AM
വെയിലിൻ ചോരവെട്ടം കൂടുന്നു
ഉള്ളിൽ ചുട്ടുപൊള്ളുമൊരു തീവണ്ടി
മുങ്ങിക്കുളിക്കുമ്പോൾ
യാത്രയ്ക്കു തർപ്പണനേരം
അണക്കെട്ടിൽ തടഞ്ഞൊരുറവ
ഈ കലക്കവെള്ളത്തിൽ പരലുപോലുമില്ല.

6 PM
മാറ്റിണികഴിഞ്ഞെയ്ത ബുട്ടുകളുടെ
ആക്ഷൻ നടത്തങ്ങളിൽ
വേച്ചുപോയ മുക്കണ്ണൻ സിൽപ്പറിൻ
വാറു പൊട്ടുന്നു.
അവകാശ ജാഥയ്ക്കിനി
എങ്ങനെ പോകുമീശ്വരാ....
ഉദരകാർക്കശ്യം,
തുരുമ്പിച്ച മാംസപ്പൈപ്പിൽ
നിക്കോട്ടിൻ നീരാവി.
സൂര്യൻ പോയി.
ഇനിയെന്തിനു മാന്യത
ആഹാ! നക്ഷത്രങ്ങൾ സാക്ഷി.
സന്ധ്യകഴിഞ്ഞാൽ ശുഭാനുഭവം മാത്രം
ആറ്റുകാലപ്പനു നന്ദി.

ആത്മഗതങ്ങൾ

മനോജ് കാട്ടാമ്പള്ളി

ദുരന്ത വ്യാകുലതകളാൽ വെള്ളമൂടപ്പെട്ട്
പാപവിമുക്തിയുടെ ഉത്തുംഗതയിൽനിന്ന്
പ്രണയം, വിശുദ്ധിയുടെ മിഴി ചിമ്മി
എന്റെ സ്വപ്നങ്ങളെ കറുപ്പിക്കുന്നു
മരണത്തിന്റെ പ്രലോഭനീയത പുരണ്ട
ദുരിതത്തുടർച്ചകൾക്കൊടുവിൽ
കടലുപ്പുനിറഞ്ഞ ജലവിതാനത്തിലൂടെ
നിരാശയുറഞ്ഞ അഴിമുഖത്തേക്ക്
ഒരു കപ്പൽ വരും.
അകാലങ്ങളിലെ മഴക്കാറ്റ്
വിരഹത്തിന്റെ ഇരുണ്ട തെരുവിലൂടെ
കിതച്ചും കുതിച്ചും
തുലച്ച നിദ്രകൾ.
ഡിസക്ഷൻ ടേബിളിൽ
ചോരയിറ്റുന്ന ഒരോർമ്മ.....
ഇനി നനഞ്ഞ മുഖവുമായ്
തിരിച്ചുപോകുന്നു.
എന്റെ ബലിത്താര തേടി.

വർണ്ണഭേദങ്ങൾ

വിജില പേരാമ്പ്ര

കറുപ്പാണേറെയും
എന്റെ ആകാശത്ത്.
പിന്നെ, എന്റേതു മാത്രമായ ചുവപ്പും
വിശുദ്ധി പുറത്തുകാട്ടാൻ മടിച്ച്
കറുത്ത മേഘങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ
ഒളിഞ്ഞുനോക്കിക്കൊണ്ട് വെളുപ്പും
സൗഹൃദത്തിന്റെ നീലനിറങ്ങൾ
വയലറ്റിലലിയാൻ തിടുക്കപ്പെടുമ്പോൾ
തിരികെ വിളിക്കുന്നതെങ്ങനെ, അവയെ?
എന്റെ കറുത്ത വ്യഥകളെ ഉടച്ച്
നീ മഴയായ് പെയ്തൊഴിയുമ്പോൾ
എന്റെ ആകാശത്തിന് വെളുപ്പു മാത്രം
അതിൽ അമ്മിഞ്ഞപ്പാലിന്റെ വിശുദ്ധി,
ചിറകടിച്ചുയരുന്ന സമാധാനപ്രാവുകൾ.
എങ്കിലും
അത് വിപ്ലവ വിരുദ്ധമായിരുന്നെന്ന്
ഇപ്പോൾ, ഇപ്പോൾ മാത്രമറിയുമ്പോൾ
നീ വരേണ്ടിയിരുന്നില്ല.
എങ്കിൽ എന്റെ സ്വപ്നങ്ങളിലെ
നിന്റെ കറുപ്പാർന്ന ചുവപ്പ്
നഷ്ടപ്പെടില്ലായിരുന്നു.

ചെരുപ്പുകൾ പറയുന്നത്

എം. ആർ. രേണുകുമാർ

എത്ര കുന്ന്
കയറിയെന്നും
എത്ര ചുരം
ഇറങ്ങിയെന്നും
എത്ര പുഴ
കടന്നെന്നും
എത്ര വഴി
താണ്ടിയെന്നും
എത്ര ചാൽ
ഉഴുതെന്നും
എത്ര ഉടൽ
കവച്ചെന്നും
എത്ര പേർ
പാകം
നോക്കിയെന്നും
എത്ര പേർ
പിശകി
ഇട്ടെന്നും
എത്ര പേർ
ആട്ടിയോടിച്ചെന്നും
എത്ര നാൾ
ഇണതെറ്റി
കിടന്നെന്നും
ചെരുപ്പുകൾ
അടയാളപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

അകത്ത്
ആളുണ്ടെന്നും
അയാൾ
എത്തരക്കാ-
രനാണെന്നും.

കണ്ണ് കുത്തി
വീണുകെട്ട
ബീഡിക്കുറ്റിയും
തുപ്പിയെറിഞ്ഞ
പുകയിലഞെട്ടും
കടയോളമെരിഞ്ഞ
ചൂട്ടുകറ്റയും
യാത്രകഴിഞ്ഞ
ടിക്കറ്റും
ഉപയോഗിച്ച
ഉറയും
നാപ്കിനും
അസുഖകരമായ
ചിലത്
പുലമ്പുന്നതായും
ചെരുപ്പുകൾ
ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

അധ്വാനം

ഇന്ദുശ്രീ എസ്.ആർ

അധ്വാനം - അക്ഷരത്തെറ്റു വരാവുന്ന ഒരു വാക്ക്
നിനക്കോർമ്മയുണ്ടോ?
എനിക്കയച്ച സ്നേഹസന്ദേശങ്ങളിൽ
നിനക്കും ഈ വാക്കു തെറ്റിയിരുന്നു
എന്റെ അക്ഷരത്തെറ്റുകൾ തിരുത്താനാണ്
നിന്നെ സൃഷ്ടിച്ചത്; അതുപോലെ മറിച്ചും
എല്ലുകൾ ഉന്തി, ചോര വറ്റി,
കോൺക്രീറ്റു സൗധങ്ങൾക്കടിത്തറപാകുമ്പോൾ
പ്രണയ സ്വപ്നങ്ങൾക്ക് തറക്കല്ലിളകുന്നു
അവരുടെ സങ്കല്പങ്ങളിൽ
മുത്തുകൾക്കു പകരം
കരിങ്കൽ ചീളുകൾ പൊഴിയുന്നു
അവർക്കും മോഹങ്ങൾ കാണും.
അവർക്കും ദൈവങ്ങൾ കാണും.
അവരുടെ മോഹങ്ങൾക്ക് തൂവൽനേർമയും
അവരുടെ ദൈവങ്ങൾക്ക് തുടുയൗവനവും
കാണില്ലെന്നുമാത്രം.

ദാമ്പത്യം

മുനീർ ഉള്ള്യേരി

ഏച്ചു കെട്ടിയിട്ടും
മുഴച്ചിരിക്കാത്ത
രണ്ടു മനസ്സുകൾ
വെയിലും നിലാവുമേറ്റ്
ഉൾക്കരുത്തോടെ
ഒഴുകുന്ന
രണ്ടു സമാന്തര
നാടകളുടെ
അഴിമുഖം.

ശീലം

ബി.എസ്. രാജീവ്

ശീലം
ശിലപോലുറച്ചു.
വേരുകളില്ലാതെ
പടർന്നു.
വെടിമരുന്ന്
ഒച്ചയില്ലാതെ തോറ്റു.
ചിരിക്കാതെ,
വിതുമ്പാതെ
മനസ്സു തുറക്കാതെ,
അരികിലിരുന്നാലും
വിതുമ്പാതെ
ദിനചര്യകൾ
ശീലവലയിൽക്കുടുങ്ങി.
കുട മറന്ന്
മഴ നനയുന്നു.
സ്വയം പുകയുന്നു.
തല മറന്നെണ്ണ
തേക്കുന്നു.
തീക്കൊള്ളിയാൽ
തല ചൊറിയുന്നു.
ഇരിക്കുന്ന കൊമ്പ്
മുറിക്കുന്നു.
ആർക്കുമുന്നിലും
മെരുങ്ങാതെ
വേനലിലും
വഴുതുന്ന വിരുതായി
ശീലക്കേടിന്റെ
ശില വളരുന്നു.....

ഓർമ്മകുടെ താക്കോൽ

കയ്യുമ്മു കോട്ടപ്പടി

കണക്ക് തെറ്റാത്ത വരികളുണ്ടോ?
ജീവിച്ചു തീർക്കാത്ത മനസ്സുകളുണ്ടോ?
ഓർമ്മയിൽ കൂട്ടിരിക്കാത്ത മേടകളുണ്ടോ?
സ്വപ്നങ്ങളടരാത്ത രാവുകളുണ്ടോ?
ദുഃഖത്തെ പുൽകാത്ത വേർപാടുകളുണ്ടോ?
പക്ഷേ.....?
ഒന്നെനിക്കുണ്ട്
കവിതയിൽ പുൽകിയുറങ്ങാനായൊരു-
മെത്തപ്പായ!

ഓരടികൾ

ശശിധരൻ കുണ്ടറ

നാവെന്നസ്തിത്വത്തിൻ നാരായം.

അയില്ലെങ്കിൽ പിന്നക്ഷരമുണ്ടോ?

നവെന്നറിവില്ലായ്മയുടറിവുതരും.

വിലയ്ക്കെന്തേ വിലക്കില്ല?

മരണം വരുമ്പോൾ

സി.എസ്.ജയചന്ദ്രൻ

മരണം വരുമ്പോൾ
അത് സുന്ദരമായ് വരും !
ചെറിയ പുഴയായ്;
കുട്ടിക്കാലത്ത്
മദിച്ച നദിയായ്,
അത് കെട്ടടങ്ങിക്കൊള്ളും!

മരണം വരുമ്പോൾ
അത് മൂത്രം പോലെ വരും!
മലം പോൽ, മലവെള്ളം പോൽ
നഗരം പോൽ വരും,
മരണം ഒരു
ദ്രാവക രൂപമോ ?

മരണം വരുമ്പോൾ
നമ്മൾ, കൊച്ചുകൊച്ചു തേരി-
ലേറിക്കൊടുംകടത്തു നടത്തുന്ന
തോഴന്റെ, ചാരനായ് വരും!
തിരകൾക്കും മീതേതാനേ
നടക്കും താരമായി വരും.
ഉഷസ്സിൽ ഉഷസ്സായും
ഉഷഃസന്ധ്യയ്ക്ക് പ്രാതലായും വരും.

മരണം വരുമ്പോൾ;
അതിനു ഗതിയില്ല,
നിലയ്ക്കാ പ്രവാഹം പോൽ,
നിശ്ചലമായും വരും.

മരണം വരുമ്പോൾ
നേരിട്ടു സന്തോഷിക്ക!
മരണം വരുമ്പോൾ
നാമതിൽ നമിക്കുക!

ഗുജറാത്ത്

സച്ചു വലിയവിള

ഹരിത പ്രണയം-
പ്രണൻ വെടിഞ്ഞ
തുടിക്കുന്ന ഭൂമി ഗർഭം
വന്ധ്യകാല തീമഴതിന്നുന്ന
പ്രേതഭൂമി

കാവിയായി കരിനാഗമായി
കാമപേക്കൂത്തുമായി
ഇക്കിളിപ്പാട്ടിന്റെ
വേദാന്ത പൊരുളുമായി
കാടന്മാരാടുന്ന നാട്

കബന്ധങ്ങൾ തിന്നും-
കെട്ടിപ്പിടിച്ചു

കരഞ്ഞ കനിവിന്റെ
പൊട്ടിയ കുപ്പി-
വളത്തുണ്ടെറിഞ്ഞും

നേരിന്റെ നേർവഴി
നഗ്നമാക്കി പിന്നെ
നേടിയതൊക്കെയും
നീറ്റിലൊഴുക്കിയ

സഹജീവി-രക്ത രുചി
നാവിൽ നുരയ്ക്കുന്ന
അധമ വിചാരത്തിന്റെ-
പേറ്റു ഭൂമി
ഇതു ഗുജറാത്ത്.

ഹിമം

രോഷ്നി സ്വപ്ന

നിഴൽ ചുരുങ്ങുമ്പോൾ
മൊഴി വെറും ഓർമ്മ മാത്രം
എല്ലാ മൊഴികളിലുമുണ്ട്
കറുത്ത ഫലിതങ്ങളുടെ വിളർച്ച
കുനുകുനെ കറുത്ത നീണ്ട മൂളലുകൾ

കാലം മുറിച്ചു കടന്നപ്പോൾ,
നീ മീട്ടിയ വ്യഥിതശ്രുതി,
വളവുകളും, തിരിവുകളും, വേവലാതികളും-
ഇടകലർന്ന പുകഗന്ധം.
നിലാവ് കറുത്ത കുതിരപ്പുറത്തേറിപ്പോകുംവരെ-
നെഞ്ചുപൊള്ളിയവന്റെ നേരിനുകാവൽ-
ഒരു മുടന്തൻ കിളി
അമ്മമുരുകുന്ന മൺ കുടത്തിലും
ശ്രുതി ഇടറുന്ന തൊണ്ടയിലും
വിരൽ വേറിടുന്ന കൈയ്യിലും
വർത്തമാനത്തിന്റെ പച്ചവേഷം.

ദ്രുത താളങ്ങളുടെ മരണവേഗത
ഇരുളിൽ നിറയുന്ന വേദി
ഒന്നിൽ നിന്ന് ആയിരങ്ങളായി പകരുന്ന കാണികൾ
ജീവവേഗങ്ങൾക്കപ്പുറം
കാഴ്ചയ്ക്കും, ശ്വാസത്തിനുമപ്പുറം
നിറമില്ലാത്ത ഒരു നിഴൽ.
കരിഞ്ഞുണങ്ങുന്ന ഒരോർമ്മ മാത്രമാണ്
ഇപ്പോൾ വേദിയിൽ.

രണ്ടു കണ്ണും മിഴിച്ച്, വിരൽ ചൂണ്ടി
ഒരു തടച്ചിലായതു പടരും
കൊടുങ്കാറ്റും, പ്രളയവും, വിരഹവുമാകും
അപ്പോഴും നിഴൽതേങ്ങും
"നീയെന്നെ മറന്നുവല്ലേ"?

ആരു ഞാൻ

എം.പി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ

കുരുടനായിരുന്നെങ്കിലോ ഞാൻ
കടുകു തേടിയെടുത്തേനേ
ചെകിടനായിന്നെങ്കിലോ ഞാൻ
പുതുരാഗമേതെന്നറിഞ്ഞേനേ
ഊമയായിരുന്നെങ്കിലോ ഞാൻ
ഗാനസുധയിലുണ്ടെന്നറിഞ്ഞേനേ
അധമനായിരുന്നെങ്കിലോ ഞാൻ
ജ്ഞാനമെന്തെന്നറിഞ്ഞേനേ
ആരു ഞാനെന്നറിഞ്ഞെങ്കിൽ
ആരുമാവാതിരുന്നേനേ.

അവധി

പ്രദീപ്കുമാർ കല്ലട

ഇപ്പോൾ പോക;
പക്ഷേ -
അവധി തീർന്നാൽ മടങ്ങിയെത്തീടണം

അരിയ സ്നേഹിതാ,
നിനച്ചിരിക്കാതെ
പിറകിൽ നീ വന്നു
മൃദുലമായ് തൊട്ടുവിളിയ്ക്കെ, കാതിൽ നീ
മഴനിലാക്കുളിർക്കാറ്റു പെയ്തുവേ,
കൊതിയോടെ
ഒരു നോക്കു കാണുവാൻ
ഒന്നു പുണരുവാൻ
തിരിഞ്ഞിടുമ്പോഴേക്കെവിടെയാണ്,
സ്നേഹിതാ -
പൊടുന്നനെ
എവിടെയാണ് നീ പോയൊളിയ്ക്കുക

കഴിഞ്ഞ വേനലിൽ
കനലുരുക്കത്തിൽ തിരഞ്ഞു ഞാൻ നിന്നെ
എന്നെന്നേക്കുമായ്
ജന്മവേദനയ്ക്കറുതിയാകുവാ-
നൊരുകിളിത്തൂവൽ തലോടലായി നീ
വരുമെന്നാശിച്ചു കാത്തിരുന്നു ഞാൻ.
ഒരു നിമിഷം.
അകലെ നിൻ ചിരി
കുളുർക്കിനാവുപോലരിയ നിൻ ചിരി-
യരികിലെത്തിയോ?
എങ്കിലും തോഴാ,
അണഞ്ഞില്ലല്ലോ നിൻ
തണുത്ത സാന്ത്വനം.

എങ്കിലും നന്ദി,
ഇപ്പോൾ വന്നെല്ലോ നീ.
വഴിയിൽ
കിതച്ചു കിതച്ചു ഞാൻ വീഴവേ
നിന്റെ തണുത്ത വിരൽ,
മഞ്ഞുറഞ്ഞ ഒരു മന്ദഹാസം
അതുമാത്രം.....

എയ്ഡ്സ്-പരസ്യകവിത

വി.പി. വാസുദേവൻ

ശാരീരികവും
സാമ്പത്തികവും
എയ്ഡ്സ് രണ്ടു തരം
പ്രതിരോധത്തെ
ഇല്ലാതാക്കും
രണ്ടും മൂന്നു തരം.

കൂടാരം

വസന്തകുമാർ സാംബശിവൻ

ഏതു കൊട്ടാരത്തിൽ പോയാലും,
അതിന്റെ പ്രൗഢിയിൽ ഭ്രമിക്കാതെ,
വഴി തെറ്റാതെ
കൂടാരത്തിലേക്ക് മടങ്ങാൻ
എനിക്കറിയാം.

ഗ്രാമസ്വച്ഛന്ദമായ
ഒരു ഭൂമിയിലാണെന്റെ കൂടാരം.
എളിമയുടെ മനോഗാനങ്ങൾക്ക്
ഇണങ്ങുന്ന ശ്രുതി മൂളുന്ന
ഇളം കാറ്റ് അതിനു ചുറ്റുമുണ്ട്.

സൗഹൃദത്തുമ്പകളും
ശീതളാനുഭവത്തിന്റെ
പനീർച്ചെമ്പകങ്ങളും
പാർശ്വങ്ങളിലേന്തുന്ന
ഊടുവഴി അതിന്റെ
കവാടത്തിലെത്തിക്കുന്നു.

സ്മരണത്തണലിന്റെ
വടവൃക്ഷങ്ങൾ
വർത്തമാന വെയിലിനെ
ചെറുക്കുന്നു.

മൂന്നു കുട്ടികളുടെ പാട്ട്

ശരത്‌ലാൽ

ഞങ്ങളുടെ വീട് പൂക്കളിലാണ്
പക്ഷേ ഞങ്ങൾ പൂക്കൾ കാണുന്നില്ലല്ലോ
ഞങ്ങൾ ഗുർജീഫിന്റെ ശിഷ്യർ.
ഞങ്ങളുടെ അറിവിനെക്കുറിച്ച്
എന്നിട്ടും ഞങ്ങൾ അജ്ഞരല്ലോ!

ഞങ്ങളുടെ അറിവെല്ലാം
അഹങ്കാരത്തിനു ഭക്ഷണമായി
ഞങ്ങളുടെ സ്നേഹമെല്ലാം
ചെന്നായ്ക്കൾ നക്കിക്കുടിച്ചു
വിദ്യാലയങ്ങൾ
സായുധ താവളങ്ങളായി.
ഒന്നുകിൽ ഞങ്ങളെ ബോധോദയരാക്കൂ
അല്ലെങ്കിൽ ഭ്രാന്തരാക്കൂ!

വഴിചോദിച്ചാൽ വഴിയില്ല
കതകിൽ മുട്ടാൻ കതകില്ല
ഉത്തരങ്ങളെല്ലാം ചോദ്യത്തിലെത്തുന്നു
പരിഹാരമെല്ലാം പ്രശ്നമായ് മാറുന്നു
അല്ലയോ വിശുദ്ധാത്മാവേ
നിന്റെ വചനങ്ങളെവിടെ
ഈ ഭൂമിയുടെ വസന്തകാലമെവിടെ?



ചിത്രകാരൻ : എൻ.എസ്.മണി

(പേജ് 12-ൽ നിന്ന്)

രങ്ങളിൽ സമരോത്സുകമായി ഇടപെടുന്ന സ്ത്രീബോധ്യങ്ങളാണ് ഇന്നത്തെ ചെറുകഥയുടെ വിമോചനമുഖം. ആണധികാരത്തിന്റെ ആർത്തിനാഗരികതയെ പെൺമയുടെ ലോകബോധം കൊണ്ടുപിടിച്ചുടച്ച് പുതുക്കിപ്പണിയാനുള്ള ശ്രമമാണ് പെണ്ണെഴുത്ത്. ദളിത്/പരിസ്ഥിതി സൗന്ദര്യബോധവും ഇതിനോട് കണ്ണിചേർന്നുവരുന്ന വിമോചന ലാവണ്യശാസ്ത്ര പ്രവർത്തനമാണ്.

മുഖത്ത് തെറിച്ചുവീണ കഫക്കട്ടപോലെ പ്രണയം എന്നും കാലിൽ കുരുങ്ങുന്ന ചങ്ങലപോലെ ദാമ്പത്യമെന്നും എഴുതുമ്പോൾ സാറാജോസഫിന്റെ കഥകൾ ഇത്തരമൊരു നവലോക നിർമ്മിതിയുടെ രൂപരേഖയുടെ തുടക്കമിടുകയാണ്. കന്യകയുടെ പുല്ലിംഗവും എഴുത്തുകാരിയുടെ സ്വയം വിമർശനവുമെല്ലാം ഇത്തരമൊരു സാംസ്കാരിക സമരത്തിന്റെ ലോകബോധത്തിലേക്ക് കഥയെ വികസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇലയും മുള്ളും രൂപകമായി അവതരിക്കുന്ന ഒരു ബോധത്തിൽ നടത്തുന്ന ഗറില്ലായുദ്ധത്തിന്റെ തുടക്കമാണ് സിതാരയുടെ അഗ്നി പുരുഷ സ്പർശംകൊണ്ട് അഴുക്കാകുന്ന ശരീരമല്ല സ്ത്രീയെന്ന പ്രതിബോധത്തിന്റെ ചൂട്ടുകെട്ടി രാജാവിന്റെ മുഖത്ത് കുത്തുകയാണ് കഥ. ഇത്തരമൊരു സമരബോധത്തിനുമാത്രമേ തന്റെ ശരീരത്തിൽ അതിക്രമിച്ചുകടന്ന് പുരുഷബോധങ്ങളോട്, നീയൊരു സൽപുരുഷനാണെന്നും നിന്നെയെനിക്ക് ഇഷ്ടമായെന്നും ഒരു

സ്ത്രീയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ നിനക്കാകുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ലെന്നും സൂക്ഷ്മതയോടെ പറയാൻ പറ്റും. കാമുകാശ്ലേഷത്തിൽ പതിവ്രതയും ഭർത്യകരങ്ങളിൽ വ്യഭിചാരിയുമായിത്തീരുന്ന സ്ത്രീത്വത്തെക്കുറിച്ച് മാധവിക്കുട്ടിയും ബൈബിളിലെ പുരുഷനേത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവർ പിതാവിനെത്തേടിപ്പോകുന്നതിനോടൊപ്പം മാതാവിനെ തിരിച്ചറിയുകകൂടി ചെയ്തിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്ന് സക്കറിയായും കഥ നിർമ്മിക്കുന്നത് ഈയൊരു ബോധത്തിൽ നിന്നാണ്.

മലയാള ചെറുകഥയും രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന ഫെമിനിസ്റ്റ് ലാവണ്യബോധത്തിന്റെയും സ്ത്രീത്വനിമയുടെയും കാഴ്ചകളാണിന്ന് മലയാള കഥയുടെ ചരിത്രം പുനരാഖ്യാനം ചെയ്യുന്നു. ഇതുപക്ഷേ, സമാന്തരമോ സംഘടിതമോ ആ സമരദൃശ്യമായി ഇനിയും രൂപപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്നും ഓർമ്മിക്കണം. മലയാളലാവണ്യചിന്തയും സ്ത്രൈണാനുഭവങ്ങൾകൊണ്ട് പൊളിച്ചെഴുത്തുതന്നെ വേണം. ഇതുപക്ഷേ ഒരു നിയോഗലാളിത്യമുള്ള പ്രവർത്തനമല്ല. രണോത്സുകമായ ഒരു സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനമാണ്. ○

വെളിച്ചമില്ലാത്ത വേനൽക്കാലം

ഇളവൂർ ശ്രീകുമാർ

നീതിമാൻ അപഹാസ്യനാകുന്നതിന്റെ വേദനിപ്പിക്കുന്ന ആവർത്തന കഥകൾ ചരിത്രത്തിന്റെ സമാന്തരപാഠമാണ്. നീതിയുടെ വിദൂരസാന്നിദ്ധ്യംപോലും നമ്മുടെ പൊതുബോധത്തിൽ നിന്നും അകന്നുപോകുന്നതിന്റെ ഭീതിദമായ സൂചനകളാണ് വർത്തമാനചലങ്ങളിലെ പ്രധാനദൃശ്യം. കലയുടെയും സംസ്കാരത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെയും മേഖലകൾ മാലിന്യങ്ങളുടെ സമൃദ്ധശാലകളാകുമ്പോൾ സ്വയം തിരിച്ചറിയുന്ന ചിലരെങ്കിലും ഉൾത്താപംകൊണ്ട് നിദ്രയില്ലാത്തവരാകുന്നു.

സ്വപ്നഭംഗങ്ങളുടെ തുടർച്ചമാത്രമാണെല്ലോ നമുക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം. ഓരോ സ്വാതന്ത്ര്യവും മറ്റൊരടിമത്തത്തിലേക്കുള്ള വാതിലാണെന്ന് നാം അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഒരു ദൈവത്തിനും രക്ഷപെടുത്താനാകാത്തവിധം പാപത്തിന്റെ പാതാളത്തിൽ വീണുപോയ മനുഷ്യരാശിയെ രക്ഷിക്കാൻ പുതിയൊരവതാരത്തിന്റെ സാധ്യതയേ നഷ്ടപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞുവെന്ന അറിവാണ് പുത്തൻ അധികാരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഉത്തേജക ഔഷധം.

ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ ശീതീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സമൂഹത്തിന് എങ്ങനെയാണ് വിമോചനത്തിന്റെ സാന്ദ്രിമ ഉൾക്കൊള്ളാനാകുന്നത്. പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ അതിന്റെ നൈസർഗ്ഗികമായ സംവേദനക്ഷമത കൈവെടിയുകയാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഒരനുഭവവും നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ മുറിവേൽപ്പിക്കാതെ കടന്നുപോകുന്നത്. വികാരങ്ങളുടെ യാന്ത്രികത നമ്മേ ഗ്രസിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഈയൊരവസ്ഥയിൽ നീതിയും നീതികേടും വേർതിരിച്ച് പഠിക്കാൻ നമുക്കെവിടെ നേരം?

(ശേഷം 27-ാം പേജിൽ)

(അ) ശുഭാന്തം

വിനീഷ് കളത്തറ

രംഗം ഇരുളിലാണ് . അനുനിമിഷം തെളിയുന്ന പ്രകാശ രേഖകൾ. ഉയർന്ന തലത്തിൽ ഒരു വെള്ള ബക്കറ്റ്. ജലം കാൽ ഭാഗം മാത്രം. അതിൽ താഴ്ത്തിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു കൈ ദൃശ്യപരിധിയിൽ. സംഗീതം തുടങ്ങി. ക്രമേണ ജല നിരപ്പ് ചുവന്ന് ഉയരുന്നു.

ശബദം: എന്തൊരു മധുരമാണീ സംഗീതത്തിന്..... ? പിറവിക്കു മുമ്പിലെ നിതാന്ത നിശ്ശബ്ദത പോലെ..... ! ഞാൻ ജീവിച്ചു തുടങ്ങുകയായിരുന്നു. തുടക്കബിന്ദുവുൽ നിന്ന് ഒടുക്ക ബിന്ദുവുലേക്ക് ഞാൻ ഓട്ടം ആരംഭിച്ചു. ഒടുവിൽ ഓടിയോടിത്തളർന്നു. അപ്പോഴും ഒടുക്ക ബിന്ദു ഒരു പാടകലെയായിരുന്നു. ആരൊക്കയോ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. (പൊട്ടിച്ചിരികൾ) ആൺ ചിരികളും പെൺ ചിരികളും..... കണക്കു പുസ്തകത്തിലെ അക്കങ്ങൾ ആൾരൂപങ്ങളായി വളർന്ന് എന്റെ കൈ ഞരമ്പുകളെ പിളർന്നു. ഹാ ..... ഞാൻ ..... ഞാൻ..... (ശബ്ദം നിലച്ചു)

ബക്കറ്റ് നിറഞ്ഞു. വെളിച്ചം തെളിഞ്ഞു. പലിശക്കാരനും സംഘവും തടിച്ച പുസ്തകങ്ങളുമായി ഒരു ശവ ഘോഷ യാത്ര നടത്തുന്നു. (ആരും കരയുന്നില്ല; കരയുന്നേയില്ല)

ടി.പി.അജയന്റെ രണ്ടുനാടകങ്ങൾ

മനുഷ്യവിഗ്രഹം

മൈംപ്ലേ.

രണ്ട് ആളുകൾ മാത്രമുള്ള രംഗവേദി.
ജൂഡ്രോ വേഷത്തിലാണ് രണ്ട് പേരും.
സൂത്രധാരനാവുന്നു. നാടകത്തെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നു. ഒരോളെ ശ്രികൃഷണനെ പോലെ കൊത്തി കൊത്തിനിർത്തുന്നു.
പിന്നെ യേശുവിനെ പോലെ.
വിണ്ടും നിസ്ക്കരിക്കുന്ന രൂപത്തിൽ.
പിന്നെ ചിന്താധിനാവുന്നു.
ഒടുവിൽ ഒരു മനുഷ്യനെ പോലെ നിർത്തുന്നു.

-ശുഭം-

പൊന്ന് കെട്ടിയ രുദ്രാക്ഷം

തെരുവുമൂലനാടകം

പൊന്ന് കെട്ടിയ രുദ്രാക്ഷവുമായി ഒരു സംഘം തെരുവിൽ നൃത്തം ചെയ്യുന്നു. ഉത്സവ തിമർപ്പ് ആചാരങ്ങൾ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ. രണ്ടുതലയുള്ള ഒരു ശിശുവിന്റെ രൂപംഅല്പം അകലെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു. സൂര്യ നമസ്കാരം നടത്തുന്നു. മനുഷ്യ ദൈവങ്ങൾ ഭാഷ പറയുന്നു.

-ശുഭം-

നഗരം

പി.ആർ.ഹരികുമാർ

എന്നോ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ സുഹൃത്തിനെയും കാത്ത് ഒരു വൈകുന്നേരത്തിന്റെ തണൽപറ്റി ഞാൻ നിന്നു. ഒഴിയാത്ത തിരക്കിൽ നിറയുന്ന മൗനം.

തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്ത ശബ്ദങ്ങൾക്കും നിറങ്ങൾക്കുമിടയിലൂടെ ഒരു നിമിഷത്തിന്റെ വളവ് തിരിഞ്ഞ് സുഹൃത്തണയുന്നു. വലംകൈ ആകാശത്തിലേക്ക് വീശി വെളുക്കെ ചിരിച്ച് അവൻ അടുത്തേക്ക് വന്നു.

പെട്ടെന്ന്, വളരെപെട്ടെന്ന്, ഒരു ചുവപ്പ് നക്ഷത്രത്തിന്റെ സ്മൃതി ചിത്രം എനിക്ക് നൽകി അവൻ അനന്തതയിലേക്ക് ഉയർന്നു.

ഞാൻ ആദ്യമൊന്നു പകച്ചു. പിന്നെ ആ മണ്ണിൽ അവൻ അവശേഷിച്ചുപോയ കാൽപ്പാടുകളെ അമർത്തിച്ചുംബിച്ചു ഞാൻ നിവരുമ്പോൾ എനിക്ക് മുന്നിലൂടെ അപ്പം മോഷ്ടിച്ച ഒരുവനെ കല്ലെറിഞ്ഞ് കൊല്ലുന്നത് കാണാൻ ജനം ഉത്സാഹത്തോടെ കടന്നുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അവർ എന്നെ കടന്നുപോയി.

അകലെയൊരു വെടിയൊച്ച.

പിന്നെ ഒട്ടും വൈകാതെ ദേവാലയത്തിലെ മണികൾ സ്വന്തം നാവ് തിരഞ്ഞ് പടികൾ ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു.

ഏറെ പരിചിതം

കൃഷ്ണകുമാർ മാരാർ

വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് കുറച്ച് ദിവസം പിന്നിട്ടപ്പോൾതന്നെ അയാളെക്കൊണ്ട് ഓഷോയുടെ ഫ്രം സെക്സ് റ്റു സൂപ്പർ കോൺഷ്യസ് നെസ് വായിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത രേഖയ്ക്ക് മനസ്സിലായി. സ്നേഹവും കാമവും അയാളിൽ നിന്നും പ്രവഹിക്കുന്നത് ആരെയൊക്കെയോ ഭയന്നുകൊണ്ടാണെന്ന് രേഖയ്ക്ക് തോന്നി. കിടപ്പറയിൽ, ഹോസ്റ്റൽ റൂമിൽവച്ച് തന്റെ കൂട്ടുകാരി ജമീല പ്രവർത്തിക്കാറുള്ള ധൈര്യംപോലും അയാളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നില്ലായെന്നത് രേഖയെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തി.

രേഖ പുസ്തകം സമ്പാദിച്ച് അയാൾക്ക് കൊടുത്തു. ക്രമേണ ജ്ഞാനത്തിന്റെ ഗുണങ്ങൾ അയാൾ കാണിച്ചുതുടങ്ങി. ആത്മാവുകൊണ്ട് സ്നേഹിക്കുവാനും ദ്രോഹിക്കുവാനും പഠിച്ചു. രാത്രികൾ ഉത്സവങ്ങളായി തീർന്നു. തുടർന്ന് അവളുടെ ഉദരത്തിൽ ഒരു കുഞ്ഞിനെ നിക്ഷേപിച്ചിട്ട് അയാൾ മരണമടയുകയും ചെയ്തു. അമ്പരന്നുപോയ രേഖയ്ക്കുമുന്നിൽ പുനർവിവാഹത്തിന്റെ സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു. ഇനിയൊരാളെക്കൂടി ജീവിതം പഠിപ്പിച്ച് ഒപ്പം ചേർക്കാൻ അവൾ തീരെ താൽപര്യപ്പെട്ടില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കെ ജമീല വന്നു.

ഇപ്പോൾ അവൾ രേഖയുടെ അടുത്തിരിക്കുകയും അവളോട് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു. ജമീലയുടെ പ്രവൃത്തികൾക്ക് അയാളുടെ പെരുമാറ്റവുമായി വളരെയേറെ സാമ്യമുണ്ടായിരുന്നു.

നിങ്ങൾ മരിച്ചുപോയതല്ലേ. രേഖ ചോദിച്ചു.

മരിച്ചുപോയോ, ഞാനോ? നിനക്കെന്താ ഭ്രാന്തുണ്ടോ? ജമീല ചോദിച്ചു. രേഖ അവളുടെ കൈത്തണ്ടയിൽ മുറുകെപിടിച്ച് ഇനിയെങ്ങും പോകരുതെന്ന് യാചിച്ചു.

ജമീല സമ്മതമെന്നറിയിച്ചുകൊണ്ട് അവളുടെ കവിളിൽ ഉമ്മ വയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

അവൾ

അർഷാദ് ബത്തേരി

അയാൾ അവളോട് പറഞ്ഞു: കിനാവിന്റെ തൂവൽകൊണ്ട് ഞാൻ ജീവിതത്തിന്റെ ഒരുകഷണം തരാം..... പിന്നെ ? അവളുടെ മനസ്സ് തുറക്കുകയായിരുന്നു.

ഓർമ്മകൾ കോർത്തിണക്കിയ മാലകൊണ്ട് കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ കരച്ചിലും ചിരിയും തരാം.

പിന്നെയോ.....? അവളുടെ ചുണ്ടിൽ ചിരി പടർന്നു. അടരുന്ന കണ്ണീർകൊണ്ട് തിരിച്ചറിവിന്റെ പുഴ സൃഷ്ടിച്ചുതരാം....

എന്നിട്ടോ....? അവൾ ഉള്ളിൽ ഉച്ചത്തിൽ ചിരിച്ചു.

രാത്രിയുടെ ഒരു തുള്ളി കറുപ്പുകൊണ്ട് സ്വപ്നത്തിന്റെ വാതിൽ തുറന്നുതരാം...

അതിന്റെ താക്കോലും വേണം.- അവൾ തിടുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞു.

താക്കോലുമാത്രം ചോദിക്കരുത്, എന്നോ നഷ്ടപ്പെട്ട താക്കോലാകുന്നു നീ- അയാളുടെ വാക്കുകൾക്കുമുന്നിൽ താൻ പിറന്നപടിയായല്ലോ എന്നോർത്തു അവൾ തല കുനിച്ചു.

പ്രതി ബിംബം

ഇന്ദുചൂഡൻ കിഴക്കേടം

പുരയുടെ വരാന്തയിലെ കുമ്മായമടർന്ന ചതുരത്തൂണിൽ ചായംതേച്ച പടിയുള്ള ഒരു കണ്ണാടി തൂങ്ങി. ഏകാദശിക്കുവരുന്ന ഉത്സവ വാണിഭക്കാരിൽ നിന്നും വിലപേശി കുമ്മാരൻ പകുതിവിലയ്ക്ക് വാങ്ങിയതാണ്. ഇറയത്ത് കുത്തിയിരുന്നു മുഖം വടിക്കുമ്പോഴാണ് കടുത്ത ജീവിത പ്രശ്നങ്ങൾ അയാളെ ആക്രമിക്കുന്നത്. തിരിഞ്ഞുനോക്കാതെ കണ്ണാടിയിലൂടെത്തന്നെ അയാൾ ഭാര്യയ്ക്കും മക്കൾക്കും മറുപടി കൊടുക്കും. സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതൊന്നും അയാൾ കണ്ണാടിയിലൂടെ കണ്ടിരുന്നില്ല.

ഒരു ദിവസം ആഹ്ലാദകരമായൊരു കാഴ്ച കുമ്മാരന്റെ കണ്ണാടിയിൽ നിറയുകയായി, അതിന്റെ വർണ്ണങ്ങൾ കണ്ണാടിയുടെ ചായംതേച്ച പടിവരെ പടർന്നു. അയാൾക്ക് തിരിഞ്ഞുനോക്കാൻ ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. കണ്ണാടിയിൽ നോക്കി അയാൾ ഉറക്കെയുറക്കെ ചിരിച്ചു. ചിരി നിലച്ചപ്പോൾ അവിശ്വസനീയമായ കാഴ്ചയെ കത്രികപിടികൊണ്ട് കണ്ണാടിയുടച്ച് അയാൾ തകർത്തു. താടിരോമങ്ങൾ വളർന്നുനീളുമ്പോഴും പൊട്ടിയ കണ്ണാടിച്ചില്ലുകളുടെ മറുപുറത്തെ ചുവന്ന പ്രതലങ്ങളിൽ കുമ്മാരൻ ഒരേയൊരു ദൃശ്യത്തിന്റെ ചതറിയ ഭാഗങ്ങൾ തിരഞ്ഞു.

ശ്രീപത്തി

സ്ക്രീൻ, ഓഫ്സെറ്റ്

& ബാനർ പ്രിന്റേഴ്സ്

കൊട്ടയ്ക്കാട്ടുബിൽഡിംഗ്

റയിൽവേസ്റ്റേഷന് സമീപം, കുണ്ടറ, കൊല്ലം

ഫോൺ : 0474-526700, 9846226700

കുറിപ്പുകൾ

നോട്ടപ്പാട്

ഡസ്ക്

കേരളത്തിന്റെ നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനങ്ങളാൽ ശ്രീനാരായണാ പ്രസ്ഥാനം (S.N.D.P) നിർണായകമായ പങ്കു വഹിച്ചിട്ടുളളത് ചരിത്രത്തിനു നിഷേധിക്കാനാവില്ല. പിന്നീട് കേരളം വളർന്നു. പുതിയ അവബോധം നമുക്കുണ്ടായി. നമുക്കു ക്ഷേത്രങ്ങളല്ല വേണ്ടത് വിദ്യാലയങ്ങളാണ് എന്നു പറഞ്ഞവരെ ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ജാതി -അതിനൊരുഅർത്ഥവും ഇല്ലെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തിയ സാമൂഹിക പരിഷ്കരണ ശബ്ദം നമ്മൾ തിരുത്തി. ഇന്ന് കുമാരനാശാനിരുന്ന കസേരയിലിരുന്ന് വെള്ളാപ്പള്ളി നടേശൻ ജാതി രാഷ്ടീയത്തിന്റെ വേദാന്തം പഠിപ്പിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിന്റെ പൂർണ ജീർണതയുടെ ദുരവസ്ഥ നമ്മൾ വായിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

സാഹിത്യത്തിലെയും സാംസകാരികരംഗത്തെയുംഅലക്കുകാർ അരങ്ങുത്ത് ശോഭിക്കുന്ന കാലം. ബഷീർ സാഹിത്യകാരനാണോ മുസ്ലീമാണോ എന്നനിലയിൽ അഞ്ജനമെഴുതിയ കണ്ണുകൾ നോക്കാൻ ശീലിക്കുന്നു. എം. ടി. മോഷണംനടത്തിയിരുന്നത് ഇന്നോളം പങ്കു പറ്റിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നയാളാണോ സാക്ഷാൽ ദേവനെന്ന് ആരാധകർക്ക് ഒരു സംശയം. വീതംവച്ചതിലെ തർക്കമാണോ എന്നും ചിലർ നെറ്റിചുളിയ്ക്കുന്നു. ഒ.എൻ.വിയാണോ കാർത്തികേയനാണോ തന്റേടാട്ടത്തിൽ മെച്ചമെന്ന് ജഡ്ജ്മെന്റ് നടത്താൻ പറ്റിയ പ്രാഡിവാഗന്മാരില്ലാത്തതാണോ നമ്മുടെ ക്ലാസിക്കൽ കലകളുടെ അപചയമെന്ന് നാം ആ ആശങ്കപ്പെട്ടതും അടുത്തിടെയാണ്. പി.ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയോ എം.എ.ബേബിയോ പ്രാർത്ഥിക്കുകയോ പായസം ഭക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്താൽ കൗസല്യ-കൈകേകി-സുമിത്രമാരെപ്പോലെ ദിവ്യഗർഭം ധരിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് എം.മുകുന്ദൻമാഷിന്റെ ഭാഷയിൽ ദാസ് ക്യാപിറ്റൽ വിറ്റ് പുരയിടം വാങ്ങിയാലും അണികളും കിണികളും അവിശ്വസിക്കുകയും ശ്വാസം കഴിക്കാൻ ബുദ്ധിമുണ്ടാകില്ലല്ലോ. ടി.പത്മനാഭൻ എം.എൻ.വിജയനെ പോരിനുവിളിക്കുന്നതാണ് അടുത്തരംഗം.

അടുത്തലക്കംമുതൽ സ്ഥിര പംക്തി :
കുരുത്തക്കേട്

കഥ

വീട് കത്തുന്നു

കെ.ഗോവിന്ദൻ

ഉറക്കത്തിൽനിന്ന് കുലുക്കിയുണർത്തി അയാളോട് ഭാര്യ പറഞ്ഞു: നോക്കൂ, അയൽക്കാരന്റെ വീട് കത്തുന്നു. ആളുകൾ ഓടിക്കൂടി തീയണക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. ഒന്നു ചെന്ന് നോക്കൂന്നേ.

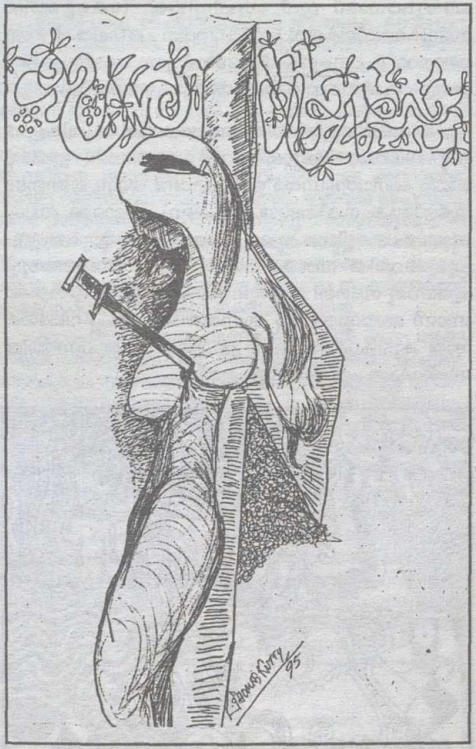
അയാൾ നിഷേധാർത്ഥത്തിൽ തലയാട്ടി.

നേരം നല്ലവണ്ണം പുലരട്ടെ. വീടുകത്തിക്കലുകളെ അപലപിച്ചുകൊണ്ട് നാളെ ഒരു പ്രസ്താവനയിറക്കാം. പത്രക്കാരെയും ടി.വിക്കാരെയുമൊക്കെ വിവരമറിയിക്കാം.

പുതപ്പ് തലവഴിമൂടി വീണ്ടു അയാൾ ഉറക്കത്തിലേക്ക് ഊളിയിട്ടു.

അയൽപക്കത്തെ വീട് അപ്പൊഴും കത്തുന്നന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ആരിലാണ് ഇനിനാം വിശ്വാസമർപ്പിക്കേണ്ടത്? നീഷേ ദൈവത്തിന്റെ മരണം പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഡാനിയൽബെൽ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ മരണം സ്ഥാപിച്ചു. കൂപ്പർ കുടുംബത്തിന്റെ മരണം ഉദ്ഘോഷിച്ചു. ടോഫ്ളർ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ അന്ത്യവും പ്രവചിച്ചു. പ്രതീക്ഷകളുടെ നക്ഷത്രമണ്ഡലങ്ങൾക്ക് സംഭവിച്ച തകർച്ചയുടെ വലിയ മുന്നറിയിപ്പുകൾ ഈ വാക്യങ്ങളിലുണ്ട്. ആർക്കും രക്ഷപെടുത്താൻ കഴിയാത്തവിധം നാംപെട്ടുപോയ ദശാസന്ധിയിലേക്ക് അവ വിരൽചൂണ്ടുന്നുണ്ട്. നാം പലപ്പോഴും പ്രതീക്ഷയോടെ ഉറ്റുനോക്കിയിരുന്നത് രാഷ്ട്രീയമായിരുന്നു. എന്നാലിന്ന് തെമ്മാടികളുടെ അവസാനത്തെ അഭയമാണ് രാഷ്ട്രീയ (ജീഹശശേരെ ശെ വേല ഹമരേ ൃലളൗലേ ീള രൌിറൃമഹ) മെന്ന ജീവനുള്ള വാക്കുകൾക്ക് അടിവരയിടാൻ നാം പ്രേരിതരാകുന്നു. മനുഷ്യരാശിയെ എല്ലാ ദർശനങ്ങളും കൈയ്യൊഴിയുകയാണോ?



ചിത്രകാരൻ : എൽ.തോമസ്കുട്ടി

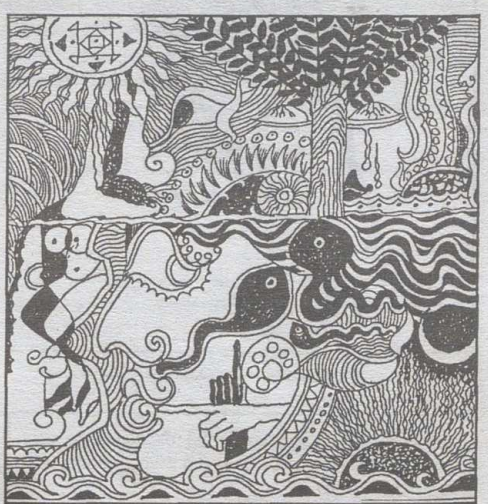
ഈ വാർഷിക പതിപ്പിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കുള്ള വിലയേറിയ അഭിപ്രായങ്ങൾ വചസ്സിന് അയച്ചുതരാൻ മനസ്സുവയ്ക്കുമല്ലോ.

-പത്രാധിപർ

രാജു വള്ളിക്കുന്നത്തിന്റെ കത്തിൽ നിന്ന്

ഐ.എ. റിച്ചാർഡ്സ് എന്ന, 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പകുതിയിൽ ശ്രദ്ധേയനായ ഇംഗ്ലീഷ് നിരൂപകനുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാക്ടിക്കൽ ക്രെട്ടിസിസം പ്രസിദ്ധമാണ്. യൂണിവേഴ്സിറ്റിയെ ഭാഷാ-സാഹിത്യ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഊരും പേരും പറയാതെ കുറെ കാവ്യഭാഗങ്ങൾ നിരൂപണത്തിന് നൽകുക, പിന്നീട് അതിന്റെ വിശകലനത്തിലൂടെ ചില നിഗമനങ്ങളിൽ എത്തുക- പക്ഷേ, വിശകലനം നടത്തിയ പ്രൊഫ. റിച്ചാർഡ്സ് കവിതയുടെ നിലനിൽപ്പിനെത്തന്നെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. കാരണം, ഉത്തരം എഴുതിയ കുട്ടികളിൽ ചിലർ കാവ്യഭാഗമേതെന്ന് ഊഹിക്കുന്നതിലേക്കും മറ്റ് ചിലർ കവികളെ തിരയുന്നതിലേക്കും ഒക്കെ ഇത് നീണ്ടുപോയി. കാവ്യഭാഗങ്ങളിലേക്ക് Direct Access എന്ന പദ്ധതി ഏതൊക്കെ രീതിയിൽ വഴിപിരിയാം എന്ന് പറയുവാനാണ് ഇത് സൂചിപ്പിച്ചത്. (കേരളത്തിൽ സർവ്വകലാശാലകളിൽ English Criticism പരീക്ഷയ്ക്ക് ഇങ്ങനെയൊരു ചോദ്യം നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു. കോഴ്സുകളിൽ വെള്ളം ചേർന്നപ്പോൾ നഷ്ടപ്പെട്ടോ എന്നറിയില്ല)

യഥാർത്ഥത്തിൽ നിരൂപണപഠനങ്ങൾ കൃതികളുടെ ഒരു പരിധിവരെ എക്സ്റ്റൻഷനായി വരേണ്ടതാണ്- ഇതിന്റെ മർമ്മം അറിയാവുന്നവർ അതുകൊണ്ട് തന്നെ തങ്ങളുടെ സർഗ്ഗാത്മക സമീക്ഷയെ (തൃഷ്ണ) ഒട്ടൊക്കെ ബാധിക്കുന്ന രചനകളിലേക്കേ ഒരു പ്രവേശനം നടത്തുകയുള്ളൂ- ചുരുക്കത്തിൽ വിശകലനത്തിന് മുമ്പ് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് എന്നൊരു സംഗതി നടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് സാരം. അതുകൊണ്ടാണ് മലയാളത്തിന്റെ എന്നത്തേയും മികച്ച വിമർശകനായ കുട്ടികൃഷ്ണമാരാർ പറഞ്ഞത്- നിരൂപണത്തിൽ നിഷ്പക്ഷത എന്നൊന്നില്ല എന്ന്.



ചിത്രകാരൻ : രഘു മൺട്രോതുരുത്ത്

പുസ്തക പരിചയം

നിയോ കമ്യൂൺ

ജയരാജ്

രാഷ്ട്രീയം പ്രധാന പ്രമേയമാകുന്ന നോവലുകളും കഥകളും നമുക്ക് കുറവാണ്. എം.സുകുമാരൻ, പട്ടത്തുവിള, യു.പി.ജയരാജ്, ടി.ആർ തുടങ്ങിയ ചെറിയൊരുകൂട്ടം എഴുത്തുകാരാണ് ഈ പ്രമേയത്തെ അതിന്റെ സൈദ്ധാന്തിക നിലപാടുകളിൽനിന്ന് നോക്കികണ്ടിട്ടുള്ളത്. വിജയന്റെ ധർമ്മപുരാണം വിപുലമായൊരു രാഷ്ട്രീയമേഖലയിലേക്ക് വളർന്നു വികസിക്കുകയും ചെയ്തു. സാഹിത്യത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയം വളരെ സൂക്ഷ്മമായി മാത്രം സമീപിക്കേണ്ട മേഖലയാണ്. അല്ലെങ്കിൽ വലിയ ഈ അപകടങ്ങളിലേക്കും വീഴ്ചകളിലേക്കുമായിരിക്കും എഴുത്തുകാരൻ ചെന്നൊത്തുന്നത്. ഈ അപതരങ്ങളെ ശിരസ്സിലേറ്റുവാങ്ങാൻ തയ്യാറാവുന്നവർക്ക് മാത്രമേ രാഷ്ട്രീയ പ്രമേയങ്ങളെ സത്യസന്ധമായി ആവിഷ്ക്കരിക്കാനാകൂ. ഇളവൂർ ശ്രീകുമാറിന്റെ 'നിയോ കമ്യൂൺ' എന്ന നോവൽ ഈ മേഖലയിലെ ശക്തമായൊരു ചുവടുവയ്പ്പാണ്.

ഇടതുപക്ഷ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ ആന്തരിക വൈരുദ്ധ്യങ്ങളും പ്രായോഗിക ദൗർബല്യങ്ങളും പ്രധാന പ്രമേയമാകുന്നതോടൊപ്പം കാലിക പ്രാധാന്യമുള്ള നിരവധി പ്രശ്നങ്ങളിലേക്ക് വായനക്കാരന്റെ സജീവ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിക്കുകയാണ് ഈ ലഘു നോവൽ. ഒരു കഥപറച്ചിലിനുപരി അനിവാര്യമായ ചില ആശയസംവാദങ്ങൾക്കുള്ള ചില വഴികളൊരുക്കുകയാണ് നോവലിസ്റ്റ്. കമ്യൂണിസം, ഫെമിനിസം, ആത്മീയത, ഭ്രാന്ത്, മൗനം,അറിവ് ഇവയുടെ അന്തസത്തയേയും അടിസ്ഥാന സ്വഭാവങ്ങളെയും നോവൽ അപഗ്രഥന വിധേയമാക്കുന്നു. യഥാർത്ഥ മനുഷ്യസ്നേഹിയുടെ നിലപാടുകൾ എല്ലാ ദർശനങ്ങൾക്കും അപ്പുറമാണെന്നും സ്നേഹത്തിന്റെ ആത്യന്തിക ഭാഷ മൗനമാണെന്നും സ്ഥാപിക്കുന്ന നോവലിസ്റ്റ് പുതിയൊരു രാഷ്ട്രീയ സംസ്ക്കാരത്തിനുള്ള സർഗ്ഗസംവാദമാണ് ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്.

കഥാപാത്രങ്ങളുടെ ചിത്രീകരണത്തിൽ ഏറെ വ്യത്യസ്തത പുലർത്തുന്ന ഒരു നോവലാണ് നിയോ കമ്യൂൺ. നോവലിലെ നായികാസ്ഥാനത്ത് പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള കാത്തി ഒരു വാക്കുപോലും ഒരിക്കലും ഉച്ചരിക്കുന്നില്ലെന്നും അതേസമയം അവളിലൂടെയാണ് നോവലിലെ വൈകാരികാംശം സജീവമാകുന്നതെന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. അഭിസാരികത്വത്തിൽനിന്നും പൊടുന്നനെ ഫെമിനിസത്തിന്റെ ഉയരങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്ന ആമിന അന്തർജ്ജനവും വിപ്ലവത്തിൽനിന്നും കൂട്ടിക്കൊടുപ്പിലേക്ക് പരിണമിക്കുന്ന കോന്നനും കൃഷ്ണേട്ടൻ എന്ന ജ്ഞാനിയായ കോമാളിയും നമ്മുടെ പരിചിത കഥാപാത്ര സങ്കല്പങ്ങളിൽനിന്നും തികച്ചും വ്യത്യസ്തരാണ്. നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ ചില സവിശേഷ മേഖലകളുടെ പോസ്റ്റുമോർട്ട വിചാരണ കൂടിയായ നിയോ കമ്യൂൺ ശക്തമായൊരു പൊളിറ്റിക്കൽ സറ്റയറിന്റെ സ്വഭാവം കൂടി പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

കൃതിയിൽനിന്ന്

നമ്മുടേത് പ്രവാചകന്മാരില്ലാത്തകാലമാണ്, പ്രവാചകവേഷങ്ങൾ ധാരാളവും. നിനക്കറിയുമോ മർത്യൻ, നമ്മുടെയെല്ലാം ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ ശീതീകരിക്കപ്പെടുകയാണ്. നമുക്കിതിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടാനാകില്ല. (പുറം 59)

നിയോ കമ്യൂൺ (നോവൽ)
ഇളവൂർ ശ്രീകുമാർ
യുവമേളാ പബ്ലിക്കേൻസ്
കൊല്ലം-691003
വില 39 രൂപ

ഹരിതചായം പുരണ്ട ജൈവ കവിതകൾ

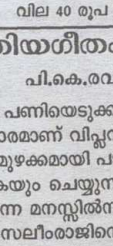
എസ്. കെ

നെടുമങ്ങാട്ട് തൊട്ടുവിളിക്കാൻ ഒരു പാടു കവികളുണ്ടായിരിക്കാം എന്നാൽ ചായംധർമ്മരാജൻ കവിതയുടെ കഠിന പാതയിൽ നടക്കുന്നത് മറ്റുനടത്തം പോലെയല്ല. ആ പറച്ചിൽമറ്റു പറച്ചിൽ പോലെയല്ല. 'നീറി നീറിക്കിടക്കുന്ന കനലാവാൻ വയ്യ, ആളിക്കത്താം' എന്ന് 'അഭിമുഖ'ത്തിൽ ധർമ്മരാജൻ പറയുന്നു. സ്വകാര്യകാഴ്ചകളിൽ നിന്ന് 'അതീവ രാവിലെ' ഒരുത്തമ കവിതയുടെ മുദ്രതെളിയാം. കവിത പൊട്ടുവാൻ നിമിത്തമാകുന്നത് ഇന്നതെന്നില്ല. അങ്ങാടിയിൽ തോറ്റതിന് ചീട്ടുകീറുന്ന കളിയല്ല കവിത. അത് ആഴങ്ങളെയും ഉയരങ്ങളെയും ഒരേസമയം അളക്കുന്നു. അളവുകൾക്ക് വെളിയിലെ വെളിച്ചങ്ങളിൽ നിറം ചേർക്കുന്നു. പുതിയ കാവൽ മരങ്ങളെ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നു. മരച്ചുവട്ടിൽ കഥ വിരിച്ച്, പൂന്തുമ്പിയുടെ വാലിൽ പിടിച്ച്, മഴത്തോറ്റം കേട്ട്, ഇരുട്ടിനകത്തൊളിച്ച വെളിച്ചം തേടി, കാലത്തിന്റെ കടത്തുകടന്ന്, വയലിന്റെ മറുപുറം കണ്ട്, തീൻമേശയിലെ കൊടുങ്കാറ്റ് കുടഞ്ഞ്, ആഗോളപുരസ്കാരങ്ങൾക്കപ്പുറം ഒരു മാനവികതയുടെ പച്ചക്കാടുണ്ടെന്ന തിരിച്ചറിവിലേക്ക് അത് പുലരുന്നു. കുരുത്തംകെട്ട കാലത്തിനുനേരേ കണയൊരുക്കുന്നു. ഉള്ളിൽ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റിൻ കൂർത്തമുഴക്കത്തോടെ ഒരു കൊച്ചില്ലിക്കാടായി താവളം തീർക്കുന്നു. ശീലക്കേടിന്റെ ചന്തപ്പുറത്തും ചാവുമണം ചുഴറ്റുന്ന ഇരുൾകാറ്റിലും ഹിംസപെരുത്ത ചുറ്റുവട്ടത്തും ഒറ്റക്ക് പാട്ടുപാടിയും പടപൊരുതിയും എല്ലാം വിറ്റുപോകുന്ന തുറമുഖത്ത് തോരാതെ പെയ്യുന്ന പേമാരിയായി, മുകിൽചെത്തമായി ഒരു കവി തന്റെ സ്വമാഹാരം നീട്ടുന്നു- അതീവ രാവിലെ, 27 കവിതകളുടെ സമാഹാരം. നവനിർമ്മിതിയിലെ പഴഞ്ചരക്കല്ല പഴയഭൂമിയിൽ ചവിട്ടിനിന്ന ഹരിതം പുരണ്ട ജൈവനാദമാണത്.

കൃതിയിൽ നിന്ന്

ഇരുതല

അടച്ചതെന്നും
തുറന്നതെന്നും
വായിക്കാവുന്ന കിളിക്കൂട്
എന്റെ ഡയറി
ഓരോ പേജിലും
തൂവൽ ചിക്കിയിരിപ്പുണ്ട്
കുയിലെന്നും
കഴുകനെന്നും നീ
(പുറം 79)



അതീവ രാവിലെ(കവിത
ചായം ധർമ്മരാജൻകൾ)
പ്രസാധനം: കേരളായുവ
സാഹിത്യസംഘം
വില 40 രൂപ

ഇതുപുതിയഗീതം

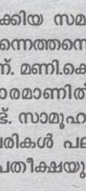
പി.കെ.രവി

വിപ്ലവത്തിന്റെ നേരവകാശിയാരാണ് ? പണിയെടുക്കുന്നവൻ, അവന്റെകരുത്തിന്റെ പുരോസഞ്ചാരമാണ് വിപ്ലവപ്പാട്ടുകൾ. വസന്തമായി നിറയുകയും ഇടിമുഴക്കമായി പടരുകയും വിദ്യുത്പ്രവാഹമായി കുതിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ശക്തിഗാഥകൾ. കാലത്തോടു കലഹിക്കുന്ന മനസ്സിൽനിന്നാണ് വിപ്ലവഗീതങ്ങളുണ്ടാകുന്നത്. പി. സലീംരാജിന്റെ പാർട്ടിയെന്നാൽ എന്ന കൃതി ഈ പ്രസ്താവനക്ക് അടിവരയിടുന്നു. 12 വിപ്ലവഗീതങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണിത്. നവ

കേരള ശില്പിയായ ഇ.എം.എസ്സിന് സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഈ സമാഹാരത്തിന് സംഗീതത്തിന്റെ കൊടിപാറിക്കുന്നത് പ്രൊഫ. എം.എൻ.വിജയനാണ്. കവിതപോലെ ഭദ്രവും തീപ്പന്തംപോലെ പ്രകാശം പരത്തുന്നതുമായ രചനകളാണ് ഇതിൽ. ക്യൂബയ്ക്ക് ഒരു സന്ദേശം, യുദ്ധക്കൊതിയരോട്, പടയൊരുക്കം പാട്ട്, സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് ജീവിതം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ശീർഷകങ്ങളിൽ വിപ്ലവചരിത്രത്തിന്റെ ഊർജ്ജം പ്രവഹിക്കുന്നു. വേനൽതുമ്പികൾ എന്ന ഗീതം നമ്മെ പിടിച്ചുനിർത്തുന്ന തേങ്ങലാണ്. ഉപരിപ്ലവമായി വാരിക്കൂട്ടിയ പദാവലിയുടെ കലമ്പലല്ല, അനുഭവതീഷ്ണമായ വേരുള്ള വാക്കുകളാണ് ഈ ഗീതത്തിന് രക്തപ്രസാദമാകുന്നത്.

കൃതിയിൽ നിന്ന്

നമ്മൾതൻ പതാകകൾ
വിളിക്കയാണു നമ്മളെ
ഒരേ സ്വരത്തിലേറ്റുപാടി
മനസ്സുണർന്നു നീങ്ങണം
(പുറം 15)



പാർട്ടിയെന്നാൽ
(വിപ്ലവ ഗീതങ്ങൾ)
പ്രസാധനം
ഹാർമ്മണി ക്രിയേഷൻസ്
തളിക്കുളം പി.ഒ, തൃശൂർ
സംഭാവന 7 രൂപ

രണ്ടുകൃതികൾ

മധു

നിശബ്ദമായ നിലവിളികൾ കവിതകളാക്കിയ സമാഹാരമാണ് ആതുരാലയം. എഴുതുമ്പോൾ തന്നെത്തന്നെ തിരിച്ചുകിട്ടുമെന്ന ആശ്വാസമാണ് രചയിതാവിന്. മണി.കെ. ചെന്താപ്പൂരിന്റെ 36 കവിതകളുടെ സമാഹാരമാണിത്. ആക്ഷേപഹാസ്യത്തിന്റെ സ്വരം പലതിലുമുണ്ട്. സാമൂഹ്യ ജീർണ്ണതകൾക്കെതിരെയുള്ള അമ്പേറാണ് വരികൾ പലതും. ആതുരാലയത്തിലെ മടിപ്പും മിടിപ്പും പ്രതീക്ഷയും എല്ലാം ഇവയിലുണ്ടെന്ന് പറയാം.

കൃതിയിൽ നിന്ന്
അണയില്ലെങ്കിൽ
ഇണയുമണലി
(പുറം 60)

ആതുരാലയം
(കവിതാ സമാഹാരം)
മണി.കെ.ചെന്താപ്പൂര്
നാളെ ബുക്സ്, കൊല്ലം-691577
വില 35 രൂപ

സംഗീത താളലയങ്ങൾ അനശ്വരം കല്പാന്തം വന്നുഭവിക്കുകിലും എന്ന ആമുഖത്തോടെ സപ്തസ്വരം എന്ന ഖണ്ഡകാവ്യം മുഖത്തല ജി.അയ്യപ്പൻ പിള്ള പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. സംഗീതത്തിന്റെ അനശ്വരതയാണ് കാവ്യ വിഷയം-സംഗീതോപാസകർക്ക് ജീവകാരുണ്യം തോന്നുമെന്ന വസ്തുതയെ മുഖത്തല വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. സാത്വികതയുടെ സാരോപദേശം ആമുഖമായി നൽകിയിട്ടുള്ളതും ശ്രദ്ധേയമാണ്.

കൃതിയിൽ നിന്ന്
രാഗസുധയതുവ-
ഴിഞ്ഞൊഴുകുമ്പോൾ
സ്വർഗ്ഗവും താണുപറന്നുവരും
(പുറം 13)

സപ്തസ്വരങ്ങൾ
(ഖണ്ഡകാവ്യം)
മുഖത്തല
പെൻബുക്സ്
വില 35 രൂപ

പുസ്തകപരിചയത്തിന് ഒരു കോപ്പി വചസ്സിന്റെ വിലാസത്തിൽ അയയ്ക്കുക.

വചസ്സിനെപ്പറ്റി

ഇലച്ചാർത്ത് മാസികയിലെ (2002 മാർച്ച് ഏപ്രിൽ) ധനുരവർമ്മയുടെ മാസികാവലോകനത്തിൽ നിന്ന്

ആവിഷ്ക്കരണത്തിലെ വ്യത്യസ്തതയുമായാണ് വചസ്സ് മാസികയുടെ പുതിയ ലക്കവും കവിതാപ്പതിപ്പായി പുറത്തിറങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പതിമൂന്ന് കവിതകൾ- അതും ഇത്രയും ചെറിയ മാസികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയതുതന്നെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തുന്നു. കവിതകൾ തീഷ്ണമായതുമാണ്. പ്രദീപ് കുമാർ കല്ലടയുടെ 'മഴച്ചിത്രങ്ങൾ' പ്രണയത്തെ സമർത്ഥമായി മഴയിലേക്ക് സന്നിവേശിക്കുന്ന രചനയാണ്. എങ്കിലും മഴയൊടുങ്ങിയാൽപ്പിന്നെ/ തെളിഞ്ഞവാനത്തിൽ/ പുതിയ ചിത്രങ്ങൾ വരച്ചിടാൻ/ നിറക്കൂട്ടൊരുക്കി കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ തുടങ്ങി മികവുറ്റ വരികൾ കവിതയെ ജീവസുറ്റതാക്കുന്നു. റജി ശൂരനാടിന്റെ 'വിലാപം' പ്രണയതിക്തമായ വിള്ളലേൽപ്പിച്ച കരളിലെ വേദനയാണ്. ഇന്ദുശ്രീ 'മുറിവി'ലും 'തകർച്ച'യിൽ മണി കെ.ചെന്തറപ്പൂരും 'വിട'യിൽ ജോർജ്ജുകുട്ടിയും 'പ്രണയ'ത്തിൽ ശ്രീജിത്ത് കുമാറും പ്രണയത്തിന്റെ വിഹ്വലതകൾ വരച്ചിടുന്നു. ശശിധരൻ കുണ്ടറ 'അന്നം' എന്ന കവിതയിൽ കുഞ്ഞുവയറിന് ബോംബുവിതയ്ക്കാൻ സേനാംഗത്തിന് അന്നം എന്ന വരികളിലൂടെ കാലത്തിനെതിരെ രോഷത്തിന്റെ കവണയൊരുക്കുന്നു. മനോജ് കാട്ടാമ്പള്ളി ജഡരൂപികളിൽ സ്നേഹം തിരയുന്ന രോഗിയുടെ ജന്മവേദനകൾ ആവർത്തിച്ചു പാടുന്നു. സി.എസ്. ജയചന്ദ്രൻ വി.ജയപ്രകാശ് തുടങ്ങിയവരുടെ കവിതകളും ശ്രദ്ധേയം. ജീവസുറ്റ ഒരു കവിതാപതിപ്പാണിതെന്ന് അനുവാചകർക്ക് ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നു.

2002 മെയ്-ജൂൺ ധനുരവർമ്മയുടെ മാസികാവലോകനത്തിൽ നിന്ന്

വലിപ്പത്തിന്റെ വിസ്മയവുമായെത്തിയ വചസ്സ് മാസിക പുതിയ ലക്കത്തിൽ ടി.പി.അജയന്റെ ഷൂ എന്ന നാടകം മികച്ചുനിന്നു. ഇതിനകം തന്നെ ടി.പി.അജയന്റെ ശക്തമായ ക്യാപ്സ്യൂൾ നാടകങ്ങൾ വചസ്സിന്റെ മുൻലക്കങ്ങളിൽ ഇടംപിടിച്ചിരുന്നു. കുറ്റിക്കകം മുഹമ്മദ് ജസീലിന്റെ പുതിയ അറിവ് കേവലം ഫലിതബിന്ദുവിന്റെ ആഴം മാത്രമുള്ള മിനിക്കഥയാണ്.

ഡിഗ്രി ക്ലാസ്സുകൾക്കുമാത്രം

റിലയൻസ്

ശാസ്താംകോട്ട

പോസ്റ്റ് ഓഫീസിന് എതിർവശം

-ക്ലാസ്സുകൾ-

B.A. Part I English & Main

B.A. Economics

ബി.എ. മലയാളം